UTKU KORKMAZ

YILLIK REHBER / 2027

Yurtdışı Göç Rehberi

Eğitim, iş, girişimcilik ve aile için
ülkeler arası yollar.



Kasım 2026

Türkçe

İçindekiler

Hedefinize en yakın bölümden başlayın. Her bölümde ülke örnekleri, başvuru dayanakları ve karar vermeden önce kontrol edeceğiniz belgeler yer alır.

01	Yolunuzu seçin	4
02	Eğitim ve meslek edinme	8
03	İş bularak ve expat olarak taşınmak	21
04	Girişimciler ve yatırım bütçesi olanlar	36
05	Uzaktan çalışanlar ve dijital göçebeler	48
06	Emekliler ve pasif geliri olanlar	52
07	Aileler ve diğer özel yollar	57
08	Taşınma planını uygulamak	61

Kaynak tarihi · 14 Kasım 2026. Resmî kurum bağlantıları metindeki kaynak kodlarından ve dizinden açılır.

Yeni bir ülkede yaşamı planlamak

Bu el kitabı Türkiye'den yurt dışına taşınmayı düşünen okurlar için hazırlandı. Eğitim, ücretli çalışma, şirket içi transfer, girişimcilik, yatırım, uzaktan çalışma, emeklilik ve aile bağları üzerinden başlıca yasal yolları aynı çerçevede karşılaştırır. Finlandiya ayrıntılı ana örnektir; Avrupa ülkeleri, Amerika Birleşik Devletleri, Kanada, Avustralya, Yeni Zelanda, Birleşik Arap Emirlikleri ve Tayland farklı profiller için ele alınır.

Kitabı baştan sona okumak zorunlu değildir. Önce profil haritasıyla size yakın bölümü bulun. Ardından o yolun ülke örneklerini, mali gereksinimini ve uzun vadeli sonucunu birlikte okuyun. Bir öğrencinin bugün ihtiyaç duyduğu belgeyle bir yatırımcının sermaye kaynağı dosyası farklıdır; buna karşılık ikisinin de sürdürülebilir bütçeye ve doğru başvuru dayanağına ihtiyacı vardır.

Ülke koşulları 14 Kasım 2026 tarihinde erişilen resmî kaynaklara göre işlendi. Gelecekte yürürlüğe girecek düzenlemeler ve henüz açılmamış sistemler ayrıca tarihleriyle anlatılır. Metindeki köşeli parantezli kodlar ilgili kaynağı açar. Kaynak dizini kitabın sonunda yer alır.

Eğitim seçeneklerini araştırırken EDUCON, Avrupa'da iş arama hazırlığında AVİSEN ilgili uzmanlık alanlarıyla ele alınır. Eğitim kurumları, işverenler ve göç makamları kendi kararlarını verir.

BÖLÜM 01

Yolunuzu seçin

Hangi profilden yola çıkıyorsunuz

Ülkeyi seçmeden önce, yeni ülkede hayatınızı hangi faaliyet ve gelir üzerine kuracağınızı belirleyin.

Profiliniz	İlk araştırılacak yol	Temel dayanak
Öğrenci veya meslek değiştirmek isteyen	Meslek okulu, Ausbildung, lisans, master	Okul kabulü ve eğitim bütçesi
Ücretli çalışmak isteyen profesyonel	İş teklifi, nitelikli çalışan, Blue Card	İşveren, ücret ve yeterlik
Deneyimli yönetici veya uzman	Şirket içi transfer ve özel yetenek	Kariyer kaydı ve uygun görevlendirme
İşletme kuracak veya satın alacak	Girişimci ve startup oturumu	Aktif rol, iş modeli ve finansman
Yatırım bütçesi olan	Uygun yatırım veya gayrimenkul programı	Uygun varlık, kaynak ve devam şartı
Uzaktan çalışan	Digital nomad ve uzaktan çalışma	Yurt dışı gelir ve uygun iş ilişkisi
Emekli veya pasif geliri olan	Mali bağımsızlık ve emeklilik	Düzenli gelir, konut ve sağlık güvencesi
Eşi veya aile bağı bulunan	Aile birleşimi ve AB aile ikameti	Gerçek aile ilişkisi ve sponsor statüsü

Birden fazla satıra uyabilirsiniz. İngilizce bilen bir mühendis için iş teklifi, master ve girişimcilik ayrı seçeneklerdir. Aynı kişinin bütçesi, ailesinin çalışma ihtiyacı ve yerel dil öğrenme isteği bu seçeneklerin sırasını değiştirir. Önce iki gerçekçi yol seçmek, onlarca ülkeye aynı anda dağılmaktan daha yönetilebilir bir araştırma sağlar.

Kitaptaki puanlar ve yol önerileri editoryal karşılaştırmadır. Hukuki uygunluk, ilgili ülkenin ölçütleri ve kişinin belgeleri üzerinden belirlenir.

Zorluk seviyesini nasıl okuyacaksınız

Zorluk, kabul olasılığı değildir. Buradaki ölçek hazırlık, mali yük, dil ve dışarıdan alınması gereken onayların yoğunluğunu gösterir.

1 sınırlı hazırlık, 2 yönetilebilir hazırlık, 3 çok aşamalı hazırlık, 4 yüksek mali veya mesleki eşik, 5 ise yoğun sermaye ve karmaşık değerlendirme anlamına gelir. Aşağıdaki aralıklar başlangıç profiline göre değişir. Dil ve mesleki denkliği hazır bir adayın yolu, aynı mesleğe yeniden yeterlik kazanması gereken adaya göre daha kısa olabilir.

Yol ailesi	Zorluk	En belirleyici unsur
Dil eğitimi	2 / 5	Kurs, finansman ve izin sınırları
Lise ve meslek okulu	3 / 5	Dil, kabul, barınma ve ücret
Ausbildung	3-4 / 5	Almanca ve eğitim yeri bulma
Lisans ve master	3 / 5	Akademik uygunluk ve toplam bütçe
İşveren üzerinden çalışma	3-4 / 5	Uygun teklif ve izin koşulları
Puanla nitelikli göç	4 / 5	Puan, yeterlik ve davet
Girişimcilik ve startup	4 / 5	Faaliyet, finansman ve sürdürülebilirlik
Yatırım ve Golden Visa	4-5 / 5	Sermaye kaynağı ve uygun yatırım
Dijital göçebelik	3 / 5	Düzenli gelir ve iş ilişkisinin niteliği
Emeklilik ve pasif gelir	3 / 5	Gelirin devamı ve sağlık güvencesi
Aile birleşimi	2-4 / 5	Aile bağı, sponsor ve gelir

Maddi eşik ayrı bir sütun olarak okunmalıdır. Büyük yatırım bütçesi belge yükünü ortadan kaldırmaz. Eğitim ücreti düşük bir program ise yerel dil veya kabul yönünden daha yoğun hazırlık isteyebilir. Her bölümdeki ülke şartları, bu genel ölçeği somutlaştırır.

Vize oturum ve vatandaşlık

Seyahat etmek, bir ülkede yaşamak ve orada çalışmak farklı haklardır.

Vize ve oturum izni

Vize ülkeye giriş veya belirli süre kalışla ilgilidir. Uzun süreli ikamet çoğu ülkede ayrıca oturum izni veya bu işlevi gören bir statü gerektirir. İznin üzerinde yazan amaç; çalışma, öğrenci, aile veya başka bir dayanak olabilir. Çalışma hakkının kapsamı da bu statüye bağlıdır.

Bir Schengen ülkesinin uzun süreli vizesi veya oturumu, diğer Schengen ülkelerinde genel olarak 180 gün içinde 90 güne kadar kısa ziyaret olanağı sağlar. Başka ülkede yerleşme veya işte çalışma hakkı ayrıca değerlendirilir. Avrupa Birliği ile Schengen aynı üyelik listesine sahip değildir; İrlanda ve Birleşik Krallık için ayrı giriş ve ikamet kuralları vardır. [Q16]

Kalıcı oturum ve vatandaşlık

Kalıcı veya süresiz oturum, şartları karşılanarak kazanılan ikamet statüsüdür. Kartın yenilenmesi, ülkeden uzun ayrılma ve statünün kaybı kuralları devam edebilir. Vatandaşlık ise pasaport ve siyasi haklar dahil ayrı bir hukuki ilişkidir. Oturum izni almak doğrudan vatandaş olmak anlamına gelmez.

Mali kanıtın anlamı

Banka bakiyesi, aylık gelir, yıllık brüt ücret ve yatırım tutarı aynı tür veri değildir. Bir ülkenin çalışma iznindeki brüt maaş eşiği, başka ülkenin emekli oturumundaki net gelir ölçütüyle doğrudan karşılaştırılamaz. Program adı kadar rakamın dönemi, para birimi ve aile üyelerini kapsayıp kapsamadığı da okunmalıdır.

Bu kitapta eğitimden işe, işten girişimciliğe veya geçici izinden kalıcı statüye geçişler ayrı aşamalar olarak ele alınır. Her aşamada dayanak ve başvuru koşulları yeniden önem kazanır.

Finlandiya oturum haritası

Doğru rota, ülkeye taşınma amacının hangi izinle karşılandığını bilmekle başlar.

Finlandiya’da okul kabulü, iş teklifi, faal işletme, aile bağı ve araştırma birbirinden farklı başvuru temelleridir. Kalıcı oturum ise çoğu kişi için ilk adımın devamında değerlendirilir. “A izni” sürekli, “B izni” geçici oturum kategorisini ifade eder; A izninin kendisi süresiz oturum değildir. P izni, süresiz oturum statüsüdür. Yol seçerken başlangıç iznini ve sonraki hedefi ayrı düşünmek, aynı kavramla iki farklı statüyü anlatma sorununu çözer. [F16]

Profil	Başlangıç noktası	Zorluk
Meslek sahibi çalışan	İşe uygun çalışma izni	3/5

Profil	Başlangıç noktası	Zorluk
İşletme yönetecek yatırımcı	Girişimci oturumu	4/5
Yenilikçi kurucu ekip	Startup oturumu	4/5
Öğrenci	Kabul edilen eğitim ve öğrenci izni	3/5
Aile üyesi	Aile bağlarına dayalı izin	2/5

Finlandiya planında üç soru birlikte cevaplanır: Burada ne yapacağım, bunu hangi belgelerle göstereceğim ve geçimimi hangi kaynakla karşılayacağım? Bir işletmeye para koymak ile o işletmede çalışmak; dil kursuna katılmak ile derece öğrencisi olmak; bir işyerinde eğitim görmek ile çalışan olarak işe başlamak aynı başvuru değildir.

Yurt dışındaki işverene uzaktan çalışma, tek başına Finlandiya oturum gerekçesi sayılmaz. Ev veya arsa sahibi olmak da oturum ya da vatandaşlık temeli oluşturmaz. Bu nedenle başka ülkelerin nomad ve Golden Visa modellerini Finlandiya'ya doğrudan uyarlamak yerine ülkenin kendi izin sisteminden hareket edilir. [F25][F26]

Tablodaki zorluk, kitabın hazırlık ve uygulama yüküne ilişkin editoryal değerlendirmesidir. Dil, belge, bütçe, kurum kabulü ve sürdürülebilirlik birlikte düşünülmüştür; onay olasılığı veya resmî puan değildir.

BÖLÜM 02

Eğitim ve meslek edinme

Eğitimle yeni bir yaşam kurmak

Eğitim yolunun gücü, yeni ülkede kullanılabilecek bir yeterlik kazandırmasındadır.

Önce hangi öğrenim sonucunu hedeflediğinizi seçin. Lise daha erken yaşta yeni bir eğitim sistemine uyum sağlar. Meslek okulu belirli bir iş alanında uygulamalı yeterlik kazandırır. Lisans ve master akademik veya profesyonel uzmanlığı geliştirir. Dil eğitimi ise bu aşamaların öncesinde veya yanında bir hazırlık olabilir.

Finlandiya bu bölümün ana odağıdır. Mesleki eğitimin işletmelerle ilişkisi, uygulamalı yükseköğretim yapısı ve belirli mezunlar için 2026'da açılan kalıcı oturum yolu birlikte değerlendirilir. Almanya Ausbildung sistemi ve farklı ülkelerin dil, üniversite ve mezuniyet sonrası seçenekleri de aynı karar çerçevesine yerleştirilir.

Educon ile başlangıç noktası okul adı seçmekten önce profil eşleştirmesidir. Adayın mevcut eğitimi, dili, hedef mesleği ve bütçesi; mesleki eğitim, lise veya üniversite seçeneklerinden hangisinin araştırılacağını belirler. Okul başvurusu, izin ve yerleşim hazırlığının birbirine bağlı takvimler olarak ele alınması, eğitim kararını daha anlaşılır hale getirir. [Q33]

Educon ile Finlandiya eğitim planı

Program aramasını, adayın mevcut eğitiminden yeni ülkedeki ilk gününe uzanan bir plana dönüştürün.

Educon, Finlandiya mesleki eğitim, lise ve yükseköğretim seçeneklerini adayın profiliyle birlikte ele alır. İlk aşama hangi programın popüler olduğu değil, adayın hangi eğitimi sürdürebileceğidir. Diploma, deneyim, dil ve bütçe bilgileriyle yapılan ön değerlendirme, araştırılacak yolları daraltır. Danışmanlık ön değerlendirmesi okulun akademik kabul kararıyla aynı işlem değildir. [D01]

Meslek okulu için hazırlık

Mesleki eğitimde hedef; programın dili, giriş koşulları ve kazandırdığı yetkinlikle adayın önceki deneyimini eşleştirmektir. Başvuru takvimi ve dil hazırlığı, finansman ve yerleşim hazırlığıyla birlikte düzenlenir. Eğitimin işyerinde öğrenme içermesi, bu dönemin her durumda maaşlı iş olduğu anlamına gelmez. Educon'un meslek okulu odağı, eğitim seçiminin bu ayrıntılarla değerlendirilmesini kolaylaştırır. [D02]

Lisans ve master için hazırlık

Üniversite planında program listesi, kabul yöntemi, dil kanıtı ve akademik dosya birlikte karşılaştırılır. Gerektiğinde motivasyon, portfolyo, sınav ve programa özgü görevler hazırlanır. Kabul sonrasında öğrenim ücreti, burs, öğrenci izni, sigorta ve konaklama takvimi ele alınır. SAMK gibi uygulamalı yükseköğretim seçenekleri bu çerçevede araştırılabilir. [D03]

Aileyle başlangıç

Öğrenci ve ailesinin izinleri, aile bağını gösteren belgeler ve yaşam bütçesi ayrı kalemler halinde planlanır. Lise düzeyinde öğrencinin günlük yaşamı, barınması ve veli düzeni ayrıca önem taşır. Çocuk için okul kabulü, ebeveyn için bağımsız bir ikamet hakkı yerine geçmez. [D04][D05]

Başlamak için diploma, transkript, dil düzeyi, hedef meslek ve aile bilgilerini bir araya getirin. Program seçimini daha sonra değişebilecek bir kampanya tarihine değil, güncel okul koşulları ve sürdürülebilir bütçeye bağlayın. educon.fi üzerinden eğitim profilinizi paylaşabilirsiniz.

Finlandiya meslek okulları

Yeni bir meslek edinmek veya mevcut beceriyi geliştirmek isteyen yetişkinler için mesleki eğitim ayrı bir yoldur.

Finlandiya vocational education and training, kısaca VET, yalnız okuldan yeni ayrılan gençlere yönelik değildir. Çalışan yetişkinler, mesleğini geliştirmek isteyenler ve alan değiştirenler için de eğitim sunar. Programların çoğu Fince veya İsveççedir; bazı yeterlilikler İngilizce yürütülür. İngilizce seçeneklerin bulunması, bütün meslek okullarının İngilizce eğitim verdiği anlamına gelmez. [F28]

Sistem yetkinlik temellidir. Öğrenci, becerisini gerçek iş görevleri içinde gösterir. Tam yeterlilik veya belirli yeterlilik birimleri tamamlanabilir. Mesleki yeterlilikler temel mesleki, ileri mesleki ve uzmanlık düzeylerine ayrılır. Eğitim geçmişi ve mevcut beceri, adayın hangi programa yönelmesinin anlamlı olduğunu belirler. [F29]

Yetişkin adayın uygunluk haritası

• Amaç: İlk meslek edinme, aynı meslekte ilerleme veya farklı alana geçiş.

• Dil: Öğretim, işyeri öğrenimi ve beceri gösteriminin dili.

• Başlangıç: Önceki eğitim, iş deneyimi ve kuruma sunulacak belgeler.

• Yaşam: Okul ücreti, konaklama, günlük gider ve aile düzeni.

Dil koşulu, kurum ve alana göre değişir. InfoFinland mesleki eğitimde örnek olarak B1 veya B2 beklentilerine yer verir. Okulun sunduğu dil desteği, eğitimin bir dil kursu olduğu anlamına gelmez; öğrencinin mesleki içeriği takip edebilecek düzeye sahip olması gerekir. [F30]

Zorluk 3/5. Meslek okulu seçimini yalnız ülkeye giriş hedefiyle sınırlamak yerine mezuniyetin hangi işi yapmaya hazırladığıyla ilişkilendirmek daha açık bir plan sağlar. Educon ile mesleki eğitim planlamasında adayın deneyimi, dili, okulun yapısı ve mali kaynakları aynı değerlendirmede buluşturulur. Okula kabul, iş sözleşmesi yerine geçmez; iş arama ve mesleki yetkilendirme gereken alanlar ayrı aşamalardır.

Meslek okulunda uygulama ve mali plan

İşyerinde öğrenmek, her durumda maaşlı çalışan olmakla aynı şey değildir.

Finlandiya’da işyerinde öğrenimin farklı sözleşme biçimleri vardır. Oppisopimus, yani çıraklık eğitimi, iş ilişkisine dayanan belirli süreli bir modeldir. Koulutussopimus ise eğitim anlaşmasıyla yürütülen işyerinde öğrenimi ifade eder. Maaş hakkı, sözleşmenin hangi modele dayandığıyla bağlantılıdır; her uygulama dönemini ücretli iş olarak bütçeye yazmak doğru olmaz. [F31][F39]

Oturum türü eğitim yapısına bağlıdır

Çıraklık eğitiminde öğrenci ile işveren yazılı ve belirli süreli iş sözleşmesi imzalar. Migri, çıraklık yoluyla öğrenimin oturum değerlendirmesinin de mümkün olduğunu açıklar. Eğitim ile ücretli çalışma oranı, uygun izin türünün belirlenmesinde önem taşır. Adayın elindeki okul kabulü ve işyeri sözleşmesi birlikte okunmalıdır. [F32]

1 Ağustos 2026 ücret düzeni

AB/AEA ve İsviçre dışından gelen yeni lise ve mesleki eğitim öğrencilerine yönelik ücret sistemi 1 Ağustos 2026'da başladı. Uygulama, vatandaşlık kadar öğrencinin Finlandiya'daki izin statüsü ve izin geçmişine de bağlıdır. Samiedu'nun yayımladığı açıklama, ücretin tam yeterlilik yanında yeterlilik birimlerine de uygulanabildiğini gösterir. Yıllık tutar eğitim sağlayıcısına göre belirlenir. [F11]

- Okul ücretini ve varsa ödeme takvimini ayrı satırda hesaplamak.
- Konaklama, yemek, ulaşım ve gerekli ekipmanı bütçeye eklemek.
- Maaşlı iş ile eğitim uygulamasının sözleşmesini ayırmak.
- Mezuniyet sonrası iş arama ve izin geçişini başlangıçtan planlamak.

Bu rota için gerçekçi başarı ölçüsü yalnız kabul almak değildir. Öğrencinin dili kullanabilmesi, mesleki görevleri yerine getirebilmesi ve eğitimi tamamlayabilmesi de hedefin parçasıdır. Uygulama ilişkisi işverenlerle temas sağlayabilir; mezuniyetten sonraki istihdam, işverenin ihtiyacına ve adayın uygunluğuna göre oluşur. Eğitim planı bu ayrımlar gözetilerek kurulmalıdır.

Finlandiya meslek okulu ile Ausbildung karşılaştırması

İki sistem de meslek kazandırabilir. Başvuru şekli, eğitim dili ve öğrenim boyunca gelir yapısı farklıdır.

Karar noktası	Finlandiya meslek okulu	Almanya Ausbildung
Başlangıç	Eğitim sağlayıcısından kabul	Dual modelde işletme sözleşmesi veya okul kabulü
Dil	Programa göre Fince, İsveççe veya İngilizce	Ders ve iş ortamında Almanca; normalde B1 vize temeli
Öğrenme düzeni	Okul ve işyerinde yetkinlik geliştirme	İşletme ve meslek okulu veya okul temelli eğitim
Gelir varsayımı	Her program ücretli iş veya maaş sağlamaz	Dual modelde eğitim ödeneği vardır; yeterliliği ayrıca ölçülür
Bütçe	Ücret yükümlüsü öğrenci için okul ücreti ve yaşam gideri birlikte	Ödenek ile geçim eşiği arasındaki fark dahil

Karar noktası	Finlandiya meslek okulu	Almanya Ausbildung
Kabul odağı	Programın uygunluk ve dil değerlendirmesi	İşletme seçimi, görüşme ve eğitim sözleşmesi
Sonraki aşama	İş ve mezuniyet sonrası uygun izin	Nitelikli iş arama veya uygun çalışma izni

Finlandiya seçeneğinde Educon, adayın program ve dil düzeyini eğitim hedefiyle eşleştirmeye yardımcı olan başlangıç noktalarından biridir. Almanya içinse adayın işletme araması ve Almanca başvuru hazırlığı sürecin merkezindedir. [Q33][Q31]

Karar verirken diploma adının Türkiye'deki karşılığını da inceleyin. Meslek eğitimi, yükseköğretim lisansı ve mesleki lisanslama aynı şey değildir. Özellikle sağlık gibi düzenlenmiş alanlarda mezuniyet sonrasında mesleği yapma yetkisi ayrıca önem taşır.

Bu iki ülkeyi en iyi karşılaştıran soru şudur: Programın eğitim diliyle günlük işini yapabilecek ve toplam maliyetini karşılayabilecek misiniz? Okulun kabul ettiği dil düzeyi, işverenin sonraki işe alım beklentisinden daha düşük olabilir.

Finlandiya mesleki eğitim yapısı ve öğrenci izni değerlendirmesi için eğitim otoritesi OPH ile Migri koşulları birlikte okunur. [F28][F32]

Almanya Ausbildung yolu

Ausbildung, mesleki eğitimdir. İşletmede öğrenme ile meslek okulunu birleştiren dual model ve okul ağırlıklı modeller bulunur.

Dual modelde aday önce bir işletmeden eğitim yeri bulur. Eğitim sözleşmesi iş başvurusu mantığıyla kazanılır; Almanca CV, motivasyon, mülakat ve hedef mesleğe uygunluk önemlidir. Okul temelli eğitimde ise ilgili kurumun kabul şartları esas alınır. Dersler ve sınavlar Almanca yürütüldüğünden, dili yalnız vize belgesi olarak düşünmek yeterli olmaz. [Q31]

Mesleki eğitim vizesinde somut eğitim yeri, normalde en az B1 Almanca ve geçim kaynağı gerekir. 2026'da okul temelli eğitim için aylık en az 959 avro net kaynak; işletme temelli eğitimde aylık en az 1.048 avro brüt veya 822 avro net eğitim ödeneği geçimin sağlanmış sayılması için referanstır. Eğitim ödeneği daha düşükse fark, kabul edilen ek finansmanla karşılanabilir. Eğitimden bağımsız ek iş haftada 20 saate kadar mümkündür. Başarıyla tamamlanan nitelikli eğitim sonrasında uygun iş arama izni 18 aya kadar verilebilir. [Q01]

Kimin için anlamlı

Almanca öğrenmeye zaman ayırabilen, belirli bir mesleği seçmiş ve işletmelere doğrudan başvurabilecek adaylar için araştırılabilir bir yoldur. Sadece başka ülkeye gitmek amacıyla sevmediğiniz bir mesleğe yönelmek, uzun eğitim ve çalışma dönemini zorlaştırabilir. Meslek, şehir ve eğitim modelini birlikte seçin.

Eğitim yeri arama izni ile eğitim yeri bulunmuş adaya verilen izin aynı kategori değildir. Arama izninin yaş, eğitim, dil ve finansman şartları ayrıca uygulanır. Hazır sözleşmesi olan tüm adaylara tek bir genel üst yaş sınırı atfetmek doğru bir okuma değildir.

Lise ve dil okulu seçenekleri

Lise, kısa dil kursu ve yükseköğretime hazırlık farklı eğitim amaçları ve farklı oturum sonuçları taşır.

Lise planında öğrencinin yaşı, önceki eğitimi, eğitim dili ve günlük yaşam düzeni birlikte değerlendirilir. İngilizce lise eğitimi ile IB aynı program değildir. Pori'nin İngilizce genel lise açıklamasında, AB/AEA dışı adayların öğrenim dışındaki bir gerekçeyle verilmiş Finlandiya oturumuna sahip olması istenir. Bu nedenle yeni İngilizce lise seçeneği, Türkiye'den yalnız eğitim amacıyla taşınacak herkes için genel bir giriş yolu olarak sunulamaz. [F33]

Kurumun kabul şartları ayrıca önemlidir. Örneğin Gradia, AB dışından IB lisesine başvuran reşit olmayanların Finlandiya oturumu olan yasal velisini arar. Bu, bütün okullara otomatik uygulanacak tek tip bir koşul gibi okunmamalıdır; okulun kendi kabul düzenini gösterir. Ailenin hedeflediği program ve öğrencinin durumu birlikte ele alınır. [F37]

Lise ücretleri

1 Ağustos 2026 ve sonrasında başlayan, AB/AEA ve İsviçre dışından gelen öğrenciler için öğrenim ücretleri söz konusudur. İzin statüsü ve geçiş hükümleri farklı sonuç doğurabilir. Espoo, kendi okullarında bu tarihten önce başlamış öğrencileri kapsam dışında tutar. Ücret tutarı ve kapsam, ilgili eğitim sağlayıcısının yayımladığı bilgiye göre belirlenir. [F10]

Dil okulu hangi amaçla seçilir

Finlandiya'da kısa Fince dil kursu tek başına genel öğrenci oturumu gerekçesi değildir. Kabul edilmiş derece veya mesleki eğitimden önceki dil hazırlığı ayrı değerlendirilebilir. Kısa süreli kurs, vize koşullarına göre 90 günlük yasal ziyaret içinde mümkün olabilir. Başka bir oturumla ülkede bulunan kişi de dil kurslarına katılabilir. [F09]

Zorluk 3/5. Dil hazırlığı bir beceri hedefi, lise ise tam bir eğitim ve yaşam düzenidir. Okul seçimi; öğrencinin hangi dilde eğitim sürdürebileceği, ailesiyle nasıl yaşayacağı ve

programın hangi sonraki eğitim aşamasına bağlandığı üzerinden yapılır. Böylece farklı eğitim türleri aynı “okul yoluyla taşınma” başlığının içinde anlaşılır biçimde ayrılır.

Üniversite ve UAS eğitimi

Lisans tercihi yalnız okul seçimi değildir. Öğrenme biçiminin ve mezuniyet hedefinin birlikte seçilmesidir.

Finlandiya’da üniversiteler araştırma ve akademik eğitime, University of Applied Sciences kurumları ise uygulamalı yükseköğretime odaklanır. Üniversite lisansı genel olarak üç yıl, UAS lisansı 3,5-4,5 yıl sürer; programın kendi takvimi esas alınır. İş hayatıyla bağlantılı proje ve staj yapısını önemseyen aday için UAS modeli incelenmeye değerdir. [F02]

Lisans başvurusunun başlangıcı yükseköğretime giriş hakkı veren lise diplomasıdır. Kabul yöntemi programa göre sınav, görüşme, test veya başka ölçütler içerebilir. İngilizce yeterliği ve başvuru takvimi kurum ve program sayfasından okunur. Studyinfo.fi, resmî programları ve başvuru koşullarını bir arada araştırmak için temel platformdur. [F01]

SAMK örneği

Satakunta University of Applied Sciences, kısaca SAMK, İngilizce lisans ve master programları bulunan bir UAS kurumudur. Resmî ücret sayfasında International Business, Logistics, Nursing, Physiotherapy ve International Tourism Management gibi programlar yer alır. 14 Kasım 2026 tarihinde yayımlı yıllık ücretler programa göre 9.500 veya 10.500 avrodur. Bu tutarlar okul ücretidir; konut, yaşam ve diğer giderleri içermez. [F27]

Programı değerlendirirken ders isimlerinin yanına üç sütun eklemek yararlıdır: hangi beceri kazanılıyor, bu beceri hangi işlerde kullanılıyor ve aday bunu nasıl gösterebiliyor? Böyle bir karşılaştırma, yalnız şehir veya okul adından hareket etmekten daha somut bir eğitim hedefi oluşturur.

• Kampüs katılımı ve ders yoğunluğu günlük yaşam planına uyuyor mu?

• Uygulama, staj ve bitirme projesi adayın kariyer yönüne uygun mu?

• Okul ücreti ile en az ilk yıl yaşam bütçesi birlikte karşılanabiliyor mu?

Zorluk 3/5. Educon ile program seçimi ve başvuru hazırlığı birlikte ele alınabilir. Okul ve program değerlendirmesinin ardından kabul ile öğrenci oturumu ayrı aşamalar olarak planlanır; akademik hedef, dil hazırlığı ve mali kaynak aynı takvimde buluşturulur.

Master ve doktora programları

İleri eğitim, mevcut bilgi ve deneyimin daha belirgin bir uzmanlığa dönüştüğü aşamadır.

Master başvurusu uygun lisans derecesiyle başlar. UAS master programları ayrıca ilgili alanda iki yıllık iş deneyimi ister. Örneğin LAB, uygun yükseköğretim derecesinin ardından en az 24 aylık mesleki deneyim şartı yayımlar. Bu nedenle deneyimli profesyonel ile yeni mezunun program listesi farklı olabilir. [F01][F03]

Yüksek lisansı ne için seçiyorsunuz

Aynı alan içinde derinleşmek, yönetim sorumluluğu almak veya araştırmaya yönelmek farklı program içerikleri gerektirir. Adayın transkriptindeki dersler, mesleki geçmişi ve dil düzeyi birlikte değerlendirilir. Bölüm değiştirme hedefinde yalnız diploma unvanını karşılaştırmak yeterli olmaz. Önkoşullar ve programın beklediği akademik altyapı, başvurunun gerçek uygunluğunu belirler.

Öğrenim biçimi de seçimde belirleyicidir. Tam zamanlı araştırma ağırlıklı bir programla çalışan profesyonellere göre düzenlenmiş bir UAS programı aynı haftalık ritmi izlemez. Yerleşim planında kampüse ulaşım, derslere katılım ve aile düzeni birlikte düşünülür. Program seçimi yalnız mezuniyet sonrasındaki oturum hedefine indirgenmeden, eğitimin sağlayacağı mesleki kazanımla kurulmalıdır.

Doktora ve araştırma

Finlandiya’da doktora eğitimi üniversitelerde verilir ve genellikle yaklaşık dört yıl sürer. Doktora kabulü ile finansman iki ayrı başlıktır. Ücretli doktora araştırmacısı pozisyonları, proje kaynakları ve burslar farklı başvuru düzenleriyle bulunabilir. Araştırma alanı, danışmanlık ilişkisi ve finansmanın süresi aynı plan içinde değerlendirilir. [F34][F35]

Araştırmacı oturumunda araştırma kuruluşuyla hosting agreement ve yeterli mali kaynak önemlidir. İzin türü araştırmacının yeterliğine ve sözleşme yapısına göre değişebilir. Dolayısıyla doktora veya araştırma için her durumda standart öğrenci izni varsayılmaz. Araştırma sözleşmesi, kabul edilen fon ve izin türü birbiriyle uyumlu olmalıdır. [F36]

Zorluk master için 3/5, doktora için 4/5. Masterda program uygunluğu; doktorada ise araştırma uyumu, finansman ve akademik seçim yükü öne çıkar. Belirli Finlandiya derecelerinin 2026 kalıcı oturum reformundaki yeri bir sonraki sayfada açıklanmaktadır.

Master sonrası yıl beklemeden kalıcı oturum

8 Ocak 2026'dan itibaren uygun Finlandiya derecesiyle P başvurusunda yıl cinsinden asgari ikamet şartı aranmaz.

Bu imkân, Finlandiya'da üniversite veya UAS master derecesini, üniversite lisansını ve lisansiyer veya doktora derecesini tamamlayanları kapsar. UAS lisansı bu özel yolun kapsamına girmez. Adayın Fince veya İsveççesi en az A2 düzeyinde olmalı ya da bir yükseköğretim kurumunda bu dillerden birinde 15 kredi dil öğrenimi tamamlanmış olmalıdır. [F13][F14]

Finlandiya'da tamamlanan derece	Bu özel yol
Üniversite master	Kapsamda
UAS master veya YAMK	Kapsamda
Üniversite lisans	Kapsamda
UAS lisans	Kapsamda değil
Lisansiyer veya doktora	Kapsamda

15 kredi Fince ve İsveççenin karışımı olamaz. Dersler tek bir dilde tamamlanır; uygun açık üniversite veya açık UAS dersleri de kabul edilebilir. Dil kredilerinin başvurunun dayandığı derecenin içinde bulunması şart değildir. [F15]

Süresiz oturum otomatik verilmez. Öğrencilik tek başına kabul edilen A izin dayanağı değildir. İş, girişimcilik veya aile gibi uygun dayanak, geçim ve genel koşullar sürer. Güncel Migri açıklaması, bu diploma yolunda şartları karşılanan iş arama veya iş kurma A dayanağını da kabul eder. Ancak daha önce iki yıllık iş arama veya iş kurma A izni verilmiş kişi aynı dayanakla P alamaz. Başvuru Finlandiya'da yasal kalış sırasında yapılır. [F16]

Mezuniyet sonrasında Finlandiya dışında uzun kalınması ve bu sırada Finlandiya izninin geçerli olmaması da değerlendirmeyi etkiler. Yeni hükümler 8 Ocak 2026 ve sonrasında sunulan başvurular için geçerlidir. Yıl şartının kaldırılması karar süresini ortadan kaldırmaz; P statüsü vatandaşlıktan ayrıdır. [F13][F17]

Öğrenci bütçesini doğru kurmak

Başvurudaki mali alt sınır, okul ücreti ve gerçek yaşam gideri üç ayrı kalemdir.

İlk öğrenci oturumunda geçim gelecekte bulunacak işe dayandırılamaz. Bir yıl veya daha uzun eğitim için başvuru anında en az 9.600 avro; daha kısa eğitimde her ay için 800 avro kaynak gerekir. Henüz ödenmeyen öğrenim ücretine de ayrıca para ayrılır. Yaşam bursu veya okulun sağladığı konaklama ve yemek desteği değerlendirmeyi etkileyebilir. [F06]

Kalem	Yayımlı tutar	Anlamı
Resmî yaşam alt sınırı	800 €/ay	Oturum mali şartı
Yaşam planlama aralığı	900-1.200 €/ay	Study in Finland önerisi
İngilizce lisans veya master	9.000-20.000 €/yıl	Genel okul ücreti aralığı

Bu aralıkla öğrenim ücreti ödeyen bir öğrenci için okul ve yaşam toplamı yaklaşık yıllık 19.800-34.400 avrodur. Seyahat, sigorta ve ilgili diğer ücretler bunun dışındadır. Bazı programların ücreti genel aralığın dışında olabilir. Fince veya İsveççe yürütülen yükseköğretim derece programları ile doktora programlarında öğrenim ücreti uygulanmaz; burslar kurumun kendi koşullarıyla değerlendirilir. [F04][F05]

Sigorta ayrı bir bütçe ve belge

İki yıldan kısa öğrenimde en az 120.000 avroluk tıbbi gider; en az iki yıllık öğrenimde 40.000 avroluk ilaç gideri teminatı gerekir. Muafiyet en fazla 300 avro olabilir. Poliçe ülkeye varışta geçerli olmalı ve kalış boyunca sürmelidir. Kabul edilen Kela, EHIC veya GHIC kapsamı gibi alternatifler ayrıca değerlendirilir. [F07]

Planı aylık takvimle kurmak, başlangıçtaki nakit ihtiyacını görünür kılar. Öğrenim ücreti, yaşam kaynağı, yolculuk ve yerleşme ödemeleri aynı tarihte doğmayabilir. İlk yıl bütçesi, gelecekte bulunması umulan yarı zamanlı işe bağlanmadan kurulmalıdır. Aileyle taşınmada kişi sayısı ve belediye de hesabı değiştirir.

Öğrencilikten işe ve aile yaşamına

Yerleşme planı, derslerin başladığı günden mezuniyet sonrasına kadar uzanan bir takvimdir.

Öğrenci oturumu, ücretli işte yıl ortalaması haftada 30 saat çalışma hakkı verir. Bazı haftalar daha fazla çalışılabilir; yıl sonunda ortalama sınırı aşmamalıdır. Dereceye dâhil olduğu

baştan kararlaştırılmış staj ve bitirme çalışmasında farklı kural uygulanır. Çalışma hakkı ile piyasada iş bulabilmek ayrı konulardır. [F08]

Mezuniyet sonrası zaman

Uygun mezun veya araştırmacı, iş aramak ya da iş kurmak için toplam en fazla iki yıllık izin alabilir. Güncel başvuru sayfasında beş yıllık başvuru süresi önceki öğrenci veya araştırmacı izninin sona ermesinden başlatılır. İzin üç parçaya ayrılabilir; her parça en az altı ay olur ve son parça ilk parçadan itibaren üç yıl içinde biter. Aylık mali alt sınır 800 avro; iki yıl için 19.200 avrodur. Bu izin, öğrenim alanından bağımsız sınırsız çalışma hakkı içerir. Önceki izin A ise A, B ise B kategorisinde verilir. [F12]

Aile bütçesi ayrı hesaplanır

Aile üyeleri için tek kişinin mali eşiği yeterli sayılmaz. Örneğin Kuopio'da öğrenci ile eş için aylık toplam 1.350 avro hesaplanır: öğrencinin 800 avrosuna ikinci yetişkin için 550 avro eklenir. Çocuklar ve belediye grubu sonucu değiştirir. Yükseköğretim derecesi öğrencisinin aile üyelerine de sürekli izin verilebilmesi mümkündür; her başvuru kendi şartlarıyla incelenir. [F22][F38]

İlk yıldan itibaren yerel dili, meslek portföyünü ve iş arama becerisini geliştiren bir takvim kurulabilir. İlanlardaki yeterlikler, staj ve proje tercihlerinin yönünü gösterir. Eşin çalışma hedefi, çocukların eğitim düzeni ve konut seçimi de aynı plana girer. Böylece mezuniyet, bütün hazırlığın ilk günü olmaktan çıkar; daha önce kurulmuş bir geçiş planının aşaması olur.

Dil okulu üzerinden yurt dışına gitmek

Dil okulu yararlı bir hazırlık olabilir; uzun vadeli oturum sonucu ülkeye ve vize türüne göre değişir.

Ülke	Temel çerçeve	Çalışma ve devam
Almanya	Yoğun Almanca kursu; genel olarak haftada en az 18 ders	Azami 12 ay izin; haftada 20 saate kadar çalışma
Birleşik Krallık	6 aydan uzun, en fazla 11 aylık İngilizce kursuna özel kısa eğitim vizesi	Bu statüde çalışma ve iş yapma hakkı yok; uzatılamaz
İrlanda	Uygun program ve sağlayıcı üzerinden Stamp 2	Dönem içinde 20 saat; belirlenmiş tatillerde 40 saat
Finlandiya	Tek başına kısa dil kursu genel öğrenci oturumu temeli değildir	Derece öncesi kabul edilmiş hazırlık ayrı değerlendirilebilir

Almanya'da yalnız akşam veya hafta sonu kursu yoğun dil eğitimi ölçütünü karşılamaz. Üniversite ya da meslek eğitimi için kabulünüz varsa, hazırlık kursu uygun ana eğitim izni çerçevesinde ele alınabilir. [Q03]

Birleşik Krallık'taki kısa İngilizce eğitimi izni, aile üyelerini bağımlı olarak getirme hakkı vermez. Daha kısa veya daha uzun kurslar farklı vize türlerine girer. İrlanda'da İngilizce öğrencileri en az 25 haftalık en çok üç kurs üzerinden sınırlı bir öğrenci dönemi geçirebilir; programın güncel yetkilendirmesi önemlidir. [Q04][Q05]

Dil okulunu seçerken ders yoğunluğu, konaklama, sınıf düzeyi ve toplam yaşam bütçesi kadar bir sonraki aşamayı da düşünün. Amaç master ise hedef programın kabul ettiği sınava hazırlanın; amaç meslek eğitimi ise günlük iş dili ve mesleki kelime dağarcığına yatırım yapın. Finlandiya'ya yönelik hazırlıkta dil ve program eşleştirmesini birlikte planlamak, kısa kursu tek başına bir göç çözümü saymaktan daha doğru bir başlangıçtır.

Üniversite ve master için diğer ülkeler

Mezuniyet sonrası haklar, ülke kadar seçilen okul ve program türüne de bağlıdır.

Almanya'da tanınan yükseköğretim kurumundan kabul ve geçim kaynağı gerekir. 2026 için bloke hesap referansı yıllık 11.904 avrodur; burs veya uygun taahhüt de kullanılabilir. Başarıyla tamamlanan yükseköğretim sonrasında nitelikli iş aramak için 18 aya kadar izin alınabilir. Bu süreçteki çalışma hakkı öğrenci döneminden farklıdır. [Q02]

Birleşik Krallık Graduate izni, uygun eğitimi tamamlayıp öğrenci izni sürerken ülke içinden başvuranlar içindir. 31 Aralık 2026'ya kadar yapılan başvurularda normal süre iki yıl, 1 Ocak 2027'den itibaren 18 aydır. Doktora mezunlarında üç yıl uygulanır. Bu izin uzatılamaz; daha uzun kalış için uygun başka statüye geçiş gerekir. [Q06]

Kanada'da her okul veya program PGWP hakkı vermez. Lisans, master ve doktora mezunlarında alan şartı bulunmaz; dil şartı genel olarak dört beceride CLB/NCLC 7'dir. Diğer kolej ve yükseköğretim programlarında başvuru tarihine göre uygun alan ve farklı dil düzeyleri aranabilir. Okula ödeme yapmadan önce programın mezuniyet sonrası izin niteliğini seçimin parçası yapın. [Q07]

Fransa'da uygun Fransız yükseköğretim diploması sonrasında iş arama veya iş kurma oturumu araştırılabilir. Master ve eşdeğeri ile belirli diğer diplomalar kapsam içindedir. Uygun süre ve başvuru zamanlaması ayrı koşullardır; her kısa sertifika bu sonucu doğurmaz. [Q08]

Ülke sıralaması yaparken yalnız öğrenim ücretini karşılaştırmayın. Programın meslekle ilişkisi, eğitim dilinde üretim yapabilme, staj bağlantıları, aile düzeni ve mezuniyet sonrası gerçek iş piyasası aynı kararda yer almalıdır.

Burs ve araştırmayla eğitim bütçesini kurmak

Burs, okul kabulünden ayrı bir seçim sürecidir. Başvuru takvimini ve mali kapsamını kendi başına okuyun.

Erasmus Mundus ortak master programları, en az üç ülkeden en az üç kurumun birlikte sunduğu uluslararası yüksek lisanslardır. En yüksek sıralanan adaylara katılım maliyetini ve seyahat, vize ile yaşam giderlerine katkıyı kapsayan tam burslar sunulabilir. Programlar genellikle bir veya iki akademik yıl sürer. Başvuru, seçilen programı yöneten kuruma doğrudan yapılır; çoğu çağrı sonraki akademik yıl için ekim-ocak dönemindedir. [Q22]

Almanya'da DAAD bursları özellikle mezunlar, doktora öğrencileri ve doktora sonrası araştırmacılar için önemli bir araştırma kanalıdır. Seçim; akademik uygunluk, çalışma veya araştırma önerisinin niteliği ve çağrının ölçütleri üzerinden yapılır. Her bursun ülke, alan, dil ve deneyim koşulları kendi ilanında bulunur. [Q23]

Burs mektubunu nasıl okuyacaksınız

• Öğrenim ücreti tamamen mi, belirli oranda mı karşılanıyor?

• Yaşam ödemesi kaç ay sürüyor ve hangi tarihte başlıyor?

• Aile, seyahat, sigorta ve konaklama kapsamda mı?

• Bursun devamı için kredi, başarı veya araştırma koşulu var mı?

Doktora kabulü, ücretli araştırmacı pozisyonu ve burslu doktora aynı mali model değildir. İş sözleşmeli pozisyonun ücret ve çalışma koşulları; burslu programın ise ödeme süresi ve sosyal güvence yapısı ayrı ele alınır. Akademik kariyeri olan bir aday için araştırma ilanları, genel öğrenci programlarından daha uygun bir başlangıç olabilir.

Başvurunun güçlü tarafı, hazır şablon bir motivasyon yazısından çok somut uyumdur. Neden bu program, hangi önceki çalışma ve hangi gelecek hedefi sorularına belge ve örnekle cevap veren bir dosya hazırlayın.

BÖLÜM 03

İş bularak ve expat olarak taşınmak

Mesleğiniz yeni hayatınızın başlangıcı olabilir

Profesyonel olarak taşınmak isteyenler için ilk soru hangi ülkenin kolay olduğu değil, hangi işin sizin deneyiminize ve izin koşullarına uyduğudur.

Bir iş ilanını beğenmek, yurtdışında çalışma planının başlangıcıdır. Planın tamamlanması için üç ayrı eşleşme gerekir: işverenin aradığı beceriler, ülkedeki çalışma izni ve sizin aile ile yaşam bütçeniz. Üçü birlikte değerlendirilince, ülke seçimi de daha somut hâle gelir.

Önce hangi grupta olduğunuzu belirleyin

- İş teklifi hazır olan profesyonel: sözleşme, ücret, görev ve uygun çalışma izni üzerinden ilerler.
- Deneyimi güçlü, teklifi olmayan aday: iş aramasını ülke, meslek ve dil hedefiyle daraltır; uygun iş arama izinlerini ayrıca inceler.
- Çok uluslu şirket çalışanı: şirket içi transfer ve görevlendirme olasılığını işvereniyle değerlendirir.
- Meslek değiştirmek isteyen aday: eğitim ve mesleki yeterlilik rotasını iş arama planıyla birlikte kurar.

Expat, günlük dilde yurtdışında çalışan profesyoneli anlatır. Tek başına bir oturum türü değildir. Hukuki temel, somut durumunuza göre nitelikli çalışma izni, EU Blue Card, şirket içi transfer veya başka bir izin olabilir. Almanya, Hollanda ve Birleşik Krallık örnekleri aynı meslek için bile farklı kurallar uygular. [W15][W17][W21][W28]

Kendi profilinizi bir sayfaya indirin: yaptığınız işler, toplam deneyim, kullandığınız araçlar, diploma ve sertifikalar, konuşabildiğiniz diller, taşınma tarihi ve kabul edebileceğiniz şehirler. Sonra iki veya üç ülkeyi gerçek ilanlarla karşılaştırın. Böylece çok sayıda genel başvuru yerine, işverenin değerlendirebileceği somut kanıtlar hazırlarsınız.

Ülke listenizi kısa tutmak, hazırlığı da hızlandırır. Aynı dönemde her yere başvurmak yerine, her hedef pazarda işverenin kullandığı unvanları ve değerlendirdiği kanıtları öğrenmek için zaman ayırın.

AVİSEN ile iş aramaya düzen kazandırın

Mesleğinize uygun ilanları tek tek bulmak, her ilana ayrı hazırlanmak ve sonuçları izlemek zaman ister. AVİSEN bu işi görünür bir sürece dönüştürür.

AVİSEN meslek, deneyim ve becerilere göre iş aramayı düzenlemeye yardımcı olur. Profilinize uygun bir ilan bulduğunuzda işverenin kendi sayfasında görev tanımını ve kapanış tarihini kontrol edin. [W01]

Aday için somut kolaylıklar

• Kişisel ilan taraması: mesleğinize ve CV bilgilerinize göre Avrupa fırsatlarını araştırma.

• Başvuru belgeleri: uygun hizmet kapsamında ilana göre CV ve motivasyon mektubu hazırlama.

• Tek yerde takip: başvuru aşamasını, geri dönüşleri ve sonraki adımı düzenleme.

• Kariyer görünümü: profil ve başvuru çalışmalarını raporlarla değerlendirme.

İyi bir profil, yalnız unvan yazmaz. Örneğin “aşçı” yerine çalıştığınız mutfak türünü, üretim hacmini, hijyen eğitimini ve vardiya deneyimini açıklayın. “Yazılımcı” yerine kullandığınız teknolojileri, çözüm ürettiğiniz iş problemini ve proje sonuçlarını gösterin. Bu bölümdeki örnekler profil hazırlama yöntemini açıklar; belirli bir kişinin işe kabulünü anlatmaz.

AVİSEN, bağımsız bir kariyer ve iş arama platformudur. İşverenin işe alım kararı ile göç makamının izin kararı kendi süreçlerinde verilir. Sistemden yararlanmanın değeri, size uygun işi daha anlaşılır bulmak ve başvuru hazırlığınızı düzenlemektir. Uygunluk puanı, işe alınma veya vize alma olasılığı olarak okunmaz. [W03]

Başlangıç için avisen.org.tr üzerinden profilinizi oluşturup çıkan ilanların görev, dil ve belge koşullarını inceleyebilirsiniz. Aramanız ilerledikçe profilinizi de yeni beceri ve deneyimlerinizle güncelleyin.

Hangi ilanları gerçekten değerlendirmek istediğinizi belirlediğinizde, hazırlık desteği de hedefe odaklanır. Arama profilinizi taşınma tercihiniz ve çalışma diliyle tutarlı kurun.

İlandan görüşmeye uzanan kişisel çalışma düzeni

İş aramayı yalnız ilan okumak olarak görmeyin. Sonuç üreten süreç, doğru fırsatı seçmekle başlayıp belgeleri ve takibi aynı düzende yürütmekle devam eder.

AVİSEN'in dijital kariyer araçları, Europass düzeninde ve aday takip sistemlerini dikkate alan CV hazırlığını, ilana özel motivasyon mektubunu, açıklanabilir eşleştirmeyi, başvuru takibini ve kariyer raporlarını bir araya getirir. Birebir destek kapsamı seçildiğinde mülakat çalışması, strateji görüşmesi ve başvuru evrakı hazırlığı da sürece katılabilir. Sunulan özellikler seçilen hizmet kapsamına göre değişir. [W02]

Her uygun ilan için beş adım

- İlanı açın: görevler, iş yeri, çalışma dili, ücret açıklaması ve başvuru tarihi üzerinden değerlendirin.
- Kanıtı seçin: işverenin istediği beceriyi gösteren proje, görev veya sertifikayı belirleyin.
- Belgeyi uyarlayın: aynı CV'yi herkese göndermek yerine ilgili deneyimi görünür hâle getirin.
- İşveren kanalından gönderin: başvuruyu ilanda belirtilen kaynaktan kendiniz tamamlayın.
- Kaydı güncelleyin: gönderim tarihi, görüşme, geri dönüş ve sonraki adımı panelde izleyin.

Panelde bir ilanı listeye eklemek, işverene başvuru gönderildiği anlamına gelmez. AVİSEN hazırlığa ve takibe yardımcı olur; aday başvuruyu işverenin belirlediği kanal veya resmî kaynak üzerinden kendisi tamamlar. Böylece neyin hazırlandığı, neyin gerçekten gönderildiği ve kimin yanıt verdiği birbirine karışmaz. [W03]

Haftalık bir değerlendirme alışkanlığı kurun. Hangi tür işler geri dönüyor, hangi beceriniz öne çıkıyor, görüşmede ne soruluyor? Bu verilerle hedef unvanı, şehirleri ve belgelerinizi geliştirin. İş arama ilerledikçe daha fazla başvuru yapmak kadar, doğru başvurunun niteliğini artırmak da önem taşır.

Kariyer desteğini planlarken ihtiyacınızı açık söyleyin: ilan bulmak mı, CV hazırlamak mı, mülakat çalışmak mı, yoksa ülke ve izin rotasını anlamak mı? Böylece hizmeti kendi sürecinizde gerçekten ihtiyaç duyduğunuz noktada kullanırsınız.

Bugün kullanabileceğiniz iş bulma kanalları

Güvenilir arama, birkaç güçlü kaynağı düzenli kullanmak ve her fırsatı asıl işveren sayfasında anlamakla başlar.

Kanal	Ne sağlar	Nasıl kullanılır
EURES	İlanlar ve yaşam ile çalışma bilgileri	Ülke ve meslek araştırmasını başlatın; ilanın başvuru kanalını okuyun.
Ülkenin kamu istihdam portalı	Yerel iş gücü ve açık pozisyon bilgileri	Unvanın yerel karşılığını kullanarak arayın.
Work in Finland	Uluslararası adaylara yönelik Finlandiya ilanları	Çalışma dili ve izin bakımından kendi uygunluğunuzu inceleyin.
İşverenin kariyer sayfası	Pozisyonun orijinal metni ve başvuru sistemi	Görevi, şirketi ve başvuru kaydını burada doğrulayın.
AVİSEN	Kişisel tarama, hazırlık ve takip	Uygun ilanı seçip belgelerinizi işveren kanalına hazırlayın.

EURES'in bazı çevrim içi hizmetleri herkese açıktır. Ancak ağın ana amacı Avrupa içindeki serbest dolaşımı desteklemektir. Türkiye'den bir adayın EURES'te iş bulması, hedef ülkenin çalışma ve oturum kurallarını ortadan kaldırmaz. Her ilan AB dışından işe alım desteği sunmayabilir. [W04]

Finlandiya için Work in Finland, Almanya için federal Make it in Germany portalı iyi başlangıç noktalarıdır. İlanı bulduktan sonra şirketin kendi sayfasını da okuyun. Aynı unvan farklı ülkelerde farklı görev, diploma veya ruhsat gerektirebilir. [W06][W07]

Europass, beceri ve deneyiminizi düzenlemeye yardımcı bir araçtır. CV biçimi tek başına başarı sağlamaz; işverenin görev tanımına karşılık veren deneyim ve kanıt önemlidir. Başvuru dosyanızı kısa, anlaşılır ve görevle ilgili tutun. [W05]

EU Talent Pool nasıl bir kapı açacak

Avrupa'nın AB dışında yaşayan yeteneklere yönelik yeni ortak eşleştirme sistemi kuruluyor. EURES ile aynı ürün değildir.

EU Talent Pool düzenlemesi 1 Haziran 2026'da yürürlüğe girdi. Avrupa Komisyonu platformu geliştirme aşamasında; tam işletime geçiş için açıklanan hedef 2027 sonu. Bu

nedenle 14 Kasım 2026 itibarıyla onu bugün genel başvurulara açılmış bir iş platformu olarak değerlendirmemek gerekir. [W08]

Planlanan işleyiş

AB dışında yaşayan üçüncü ülke adayları; beceri, yeterlilik, deneyim ve dillerini içeren profiller oluşturabilecek. Katılan üye ülkelerin işverenleri de iş gücü açığı olan mesleklerdeki fırsatlarını sistemde paylaşabilecek. Üye ülkelerin katılımı gönüllü olduğundan, tek bir portal bütün Avrupa'daki her işin aynı koşulla açık olduğu anlamına gelmeyecek. [W08]

EURES bugün	EU Talent Pool kurulurken
Avrupa istihdam hareketliliğini destekleyen mevcut ağ	AB dışında yaşayan adaylarla işverenleri eşleştirmeye odaklanan yeni platform
İlanlar, danışman ağı ve ülke bilgileri sunar	Aday profili ve katılan ülkelerin ilanlarını ortak sistemde buluşturacak
İş bulmak ulusal izin koşullarını değiştirmez	İş teklifi sonrası ulusal çalışma ve oturum süreci yine uygulanacak

Platform üzerinden iş teklifi alan aday da ilgili ülkenin göç prosedürünü tamamlamak zorunda olacak. Sistemin amacı işveren ile adayı bir araya getirmek ve süreci daha anlaşılır kılmak; doğrudan vize veya oturum dağıtmak değil. [W09]

Bugün hazırlanabilecek bölüm ise nettir: meslek unvanlarınızı belirleyin, deneyiminizi belgeleyin, dilinizi geliştirin ve CV'nizi düzenleyin. Platformun gerçek açılışını ve katılan ülkeleri Komisyonun resmî sayfasından izlemek, mevcut iş arama kanallarını kullanırken gelecekteki seçenekleri de hazır tutmanızı sağlar.

Finlandiya iş teklifini doğru izne bağlamak

Finlandiya'da çalışma izni seçimi, unvandan çok işin içeriğine, niteliğine ve ücretine dayanır.

Birçok çalışan için temel rota, çalışan oturum iznidir. İşverenin istihdam koşullarını başvuruya eklemesi gerekir. İlk çalışan izninde iş gücü piyasası değerlendirmesi de sürecin bir parçası olabilir; işin Finlandiya veya AB/AEA iş gücüyle karşılanabilirliği ele alınır. [W12][W13]

Rota	2026 gelir ölçüsü	Ana ayrım
Çalışan izni	En az 1.600 € aylık brüt; uygulanabilir toplu sözleşme ücreti de karşılanır	Meslek ve işverenin sunduğu koşullar incelenir.
Uzman izni	En az 3.937 € aylık brüt	Özel uzmanlık isteyen görev gerekir.
Finlandiya EU Blue Card	En az 3.937 € aylık brüt	İzin türünün diploma veya uygun deneyim ve sözleşme koşulları ayrıca karşılanır.

Bunlar göç başvurusundaki asgari ölçülerdir; hedeflediğiniz iş için yeterli yaşam standardı veya piyasa maaşı hesabı yerine geçmez. Çalışan izninde akşam ve gece ekleri, 1.600 € sınırını karşılamak için temel ücret yerine sayılamaz. Uzman ve Blue Card gelirinde yan haklar ile günlük ödenekler tutara dahil edilmez. [W10]

Uzmanlık gerektiren görevlerde diploma kadar ilgili alanda kazanılmış özel beceri de değerlendirilebilir. Bir işi yalnız “uzman” olarak adlandırmak yeterli değildir; gerçek görev ve deneyim uyumu önemlidir. [W11]

Finlandiya barometresinde hekimlik, hemşirelik, bakım, makine işleme, kaynak ve bazı yazılım alanlarında ihtiyaçlar görülür. Aynı veriler bölgeler arasında arz fazlası da gösterir. Bu yüzden şehir ve meslek seçimini bir arada yapın; yalnız ülkenin genel itibarı üzerinden karar vermeyin. [W14]

Almanya için iş teklifi ve iş arama yolları

Almanya çalışma rotalarını, iş teklifinin hazır olup olmamasına göre iki ayrı başlangıçtan okuyabilirsiniz.

Teklif hazırsa EU Blue Card

Uygun yükseköğretim veya eşdeğer yeterlilik ve en az altı aylık uygun iş teklifiyle EU Blue Card değerlendirilebilir. 2026 genel yıllık brüt ücret eşiği 50.700 €; belirli açık meslekler ve son derecesini üç yıldan kısa süre önce alan yeni mezunlar için gerekli onayla 45.934,20 €. İşin yeterlilikle uyumu ve düzenlenmiş meslekte meslek hakkı ayrıca aranır. Bazı IT uzmanları için ilgili yüksek düzey deneyime dayalı diplomasız özel imkân bulunur. [W15]

Teklif henüz yoksa Chancenkarte

Fırsat Kartı, uygun adayın Almanya'da yerinde iş aramasına yönelik bir seçenektir. Almanya'da tam tanınmış yeterlilikle veya temel yeterlilik ve dil koşullarını sağlayıp en az altı puanla ilerlenen yolları vardır. Puanlı yolda en az A1 Almanca veya B2 İngilizce gerekir. 2026 finansman ölçüsü aylık net 1.091 €; ilk kart en fazla bir yıl için düzenlenir. [W16]

İş arama iznini düşünürken yalnız başvuru uygunluğuna bakmayın. Hedef şehirlerde kaç uygun ilan var, iş görüşmesini hangi dilde yapabiliyorsunuz ve iş ararken kaç ay geçinebiliyorsunuz? Bu sorular planın gerçekçi olup olmadığını gösterir.

Almanya'ya gitmeden de iş arayabilirsiniz. Uygun teklif elde edildiğinde Blue Card dışındaki nitelikli çalışma veya deneyimli çalışan yolları da değerlendirilebilir. Tek bir izne uygun olmamak, bütün çalışma seçeneklerinin kapandığı anlamına gelmez. Ancak her yol kendi diploma, deneyim, ücret ve görev koşulunu uygular. [W30]

Başlangıç seçimi: güçlü teklifiniz varsa izin uyumuna; teklifiniz yoksa dil, meslek talebi ve arama bütçesine odaklanın.

Hollanda İrlanda ve Birleşik Krallık

İngilizceyle kariyer arayan profesyoneller için bu üç ülke aynı görünse de, işe kabul ve çalışma izni sistemleri farklıdır.

Ülke	Öne çıkan çalışma yapısı	İlk bakılacak unsur
Hollanda	Yüksek nitelikli çalışan ve EU Blue Card gibi rotalar	Uygun iş, ücret ve başvuru düzeni
İrlanda	Critical Skills ve diğer employment permit yolları	Meslek kodu, uzmanlık, teklif ve izin şartları
Birleşik Krallık	Skilled Worker sponsorluğu	Onaylı sponsor, uygun meslek ve ücret

Hollanda yüksek nitelikli çalışan sisteminde genel olarak IND tarafından tanınmış sponsor kullanılır. 2026 aylık brüt eşikler, tatil parası hariç, 30 yaş ve üzeri için 5.942 €, 30 yaş altı için 4.357 €; ilgili indirimli kategoride 3.122 € düzeyindedir. Türk vatandaşları için tanınmış sponsor zorunluluğunda özel istisna vardır; kişi kendisi de başvurabilir. Uygun iş ve diğer izin koşulları devam eder. [W17][W18][W19]

İrlanda Critical Skills listesi yalnız geniş sektör isimlerinden oluşmaz. Bazı kodlar belirli uzmanlıkları kabul eder. Yazılım, mühendislik, sağlık veya bilim alanında çalışmak tek başına yeterli sayılmaz; görevlerin doğru kod ve alt koşulla eşleşmesi gerekir. [W20]

Birleşik Krallık Skilled Worker sisteminde Home Office onaylı işveren ve uygun pozisyon gerekir. Standart durumda yıllık 41.700 £ ile mesleğin belirlenen going rate tutarından yüksek olanı karşılanır. Bazı sağlık, eğitim, yeni mezun veya geçiş kategorileri başka kurallara tabidir. [W21]

Bu ülkeleri karşılaştırırken aynı brüt maaşı yan yana koymak yeterli değildir. Kira, vergi, aile planı ve mesleki ilerleme beklentisini aynı şehir ölçeğinde hesaplayın.

Sağlık ve teknik meslekler için ülke haritası

Aranan meslekler listesi bir araştırma pusulasıdır. İşe kabul için mesleğinizi doğru unvan, görev ve yeterlilikle eşleştirmek gerekir.

Profil	Araştırılacak ülkeler	Görünür talep ve hazırlık
Hekim ve hemşire	Finlandiya · Almanya · İrlanda	Resmî listelerde sağlık ihtiyacı bulunur. Meslek kaydı, tanınma ve hasta iletişimi dili belirleyicidir.
Kaynakçı ve CNC uzmanı	Finlandiya · Almanya · Avustralya	Makine, metal ve sanayi alanlarını araştırın. İş örnekleri, sertifikalar ve güvenli çalışma bilgisi önemlidir.
Elektrik ve tesisat	Almanya · Hollanda · Avustralya	Enerji, bina sistemleri, inşaat ve teknik zanaat alanları öne çıkar. Yerel yetki veya belge gerekebilir.
Mühendis	Almanya · İrlanda · Finlandiya	Uzmanlık alt dalını seçin: elektrik, mekanik, otomasyon, süreç veya enerji. Genel mühendislik CV'si yerine görev odaklı kanıt sunun.

Finlandiya'nın 2026 iş gücü barometresi hekimlik, hemşirelik, kaynakçılık ve makine işleme gibi meslekleri örnekler. Almanya resmî portalı sağlık, mühendislik ve zanaatı; İrlanda listesi belirli mühendislik ve sağlık uzmanlıklarını içerir. Hollanda UWV teknik tesisat, inşaat ve sağlık alanlarında iş fırsatlarına işaret eder. [W14][W20][W22][W23]

Avustralya'nın 2026 analizinde sağlık, erken çocukluk eğitimi, inşaat, mühendislik ve teknik zanaat alanlarında kalıcı açıklar bulunur. Bununla birlikte iş gücü açığı listesi, belirli bir göç vizesinin uygun meslek listesiyle aynı değildir. [W25]

Hazırlık dosyanızda diploma ve sertifikalara ek olarak hangi makine, yöntem veya hasta grubuyla çalıştığınızı anlatın. İşverenin aradığı beceriyle resmî meslek hakkını ayrı ayrı karşılayın.

Teknoloji eğitim ve hizmet meslekleri

Ülke seçimini yalnız sektör adına göre yapmayın. İlanın uzmanlığı, yerel dili ve yabancı aday için izin uygunluğunu birlikte okuyun.

Profil	Araştırılacak ülkeler	Hedefi nasıl daraltmalı
Yazılım ve ICT	Finlandiya · Almanya · İrlanda · Hollanda	Teknoloji, kıdem ve ürün alanı seçin. Portfolyo ve İngilizce görüşme hazırlığı yapın.
Siber güvenlik ve mühendislik	Kanada · Almanya · İrlanda	Meslek kodu ve uzmanlığı eşleştirin. Kanada kategorisinde tüm yazılım unvanları bulunmaz.
Öğretmen ve erken çocukluk	Almanya · Avustralya · Kanada	Tanınma, kayıt ve eğitim dili sürecini iş aramasından önce planlayın.
Aşçı ve hizmet işleri	Finlandiya · Hollanda · Almanya	İşletme türü, görev, yerel dil ve çalışma izni desteğini ilan düzeyinde değerlendirin.

İrlanda'nın Critical Skills listesinde programcılar, yazılım geliştirme, IT analizi ve farklı ICT uzmanlıkları yer alır. Almanya aranan meslekler portalı IT ve eğitim alanlarını da ele alır. Hollanda UWV listesinde ICT, hizmet ve farklı teknik meslekler bulunur. [W20][W22][W23]

Kanada'nın 2026 meslek kategorileri sağlık ve sosyal hizmetler, STEM, zanaat, eğitim ve belirli ulaştırma mesleklerini içerir. Kategoriye ait olmak, Express Entry program uygunluğunun ve davet sıralamasının yerine geçmez. Özellikle STEM başlığı altında bütün teknoloji işlerinin listelendiğini varsaymayın. [W24]

EURES raporu, aynı mesleğin bir ülkede açık verirken başka yerde arz fazlası gösterebildiğini ortaya koyar. "Avrupa'da iş var" cümlesini, "benim şu uzmanlığıma şu şehirde hangi işveren ihtiyaç duyuyor" sorusuna dönüştürmek başvurunun niteliğini yükseltir. [W35]

Diploma dil ve meslek hakkını birlikte hazırlayın

Diplomanın akademik düzeyi, mesleği icra etme hakkı ve işverenin istediği dil üç farklı başlıktır.

Düzenlenmiş meslek, bir ülkede belirli yeterlilik, ruhsat veya meslek kaydıyla yapılabilen faaliyettir. Hekimlik ve hemşirelik gibi alanlarda iş teklifi almak, gerekli mesleki iznin yerine geçmez. Mesleğin düzenlenip düzenlenmediği ülkeye göre değişebilir. AB düzenlenmiş meslekler veritabanı ve ulusal yetkili kurum ilk başvuru noktalarıdır. [W27]

Türkiye gibi AB/AEA dışından alınan yeterliliklerde hedef ülkenin ulusal tanınma kuralları uygulanır. Bir diplomanın bir ülkede tanınması, başka bir ülkede her görev için otomatik meslek hakkı yaratmaz. Başvuruda eğitim içeriği, ders ve staj saatleri, meslek deneyimi, belge çevirileri ve ilgili kurumun istediği diğer kanıtlar ele alınabilir. [W26]

Hazırlığı üç ayrı dosyada düşünün

- Akademik dosya: diploma, transkript ve programın kapsamını gösteren belgeler.
- Mesleki dosya: yetkiler, sertifikalar, görev tanımları, referanslar ve iş örnekleri.
- Dil dosyası: resmî başvuruda istenen sonuç ile işi günlük hayatta yapabilmek için gereken iletişim becerisi.

Bir izin türünün belirli bir dil belgesi istememesi, işverenin dil istemeyeceği anlamına gelmez. Sağlıkta hasta iletişimi, eğitimde sınıf yönetimi, teknik işlerde güvenlik talimatları ve hizmette müşteri ilişkileri dilin işe doğrudan etkisini gösterir. Bu nedenle dil çalışmasını yalnız sınav tarihine göre değil, hedef işin görevlerine göre kurun.

İlk kısa listenizde iki ülke varsa, aynı mesleğin tanınma yolunu yan yana çıkarın. Hangi kurum karar veriyor, hangi belge gerekiyor, hangi beceriyi göstermelisiniz? Bu çalışma, ülke seçiminin gerçek hazırlık yükünü görmenizi sağlar ve başvurularınızı daha doğru sıraya koyar.

Belge toplarken kurumun güncel listesini kullanın; aynı belgenin akademik kabul, meslek tanınması ve oturum başvurusundaki rolünü ayrı anlayın.

İş teklifini ve expat görevlendirmesini okuyun

İyi bir teklif yalnız maaşı göstermez. Kimin için, nerede, hangi görevle ve hangi izin düzeninde çalışacağınızı anlaşılır hâle getirir.

- İşverenin tam adı, iş yeri ve sözleşmeyi imzalayan taraf.
- Görevler, iş unvanı, çalışma yeri ve uzaktan çalışma düzeni.
- Brüt ücret, ödeme sıklığı, çalışma saatleri ve fazla mesai düzeni.
- Başlangıç tarihi, sözleşme süresi, deneme dönemi ve fesih koşulları.
- İzin başvurusunda işverenin sağlayacağı belgeler ve varsa yerleşim desteğinin kapsamı.

Ücretin izin eşiğine uygunluğu ile teklifin sizin için yaşanabilir olması farklı hesaplar gerektirir. Konut, sağlık, aile, okul ve ulaşım giderlerini aynı şehir için değerlendirin. İşverenin sağladığı konaklamanın süresi, bedeli ve iş sona ererse ne olacağı da yazılı teklifin parçası olarak anlaşılmalıdır.

Şirket içi transfer ayrı bir yapıdır

AB ICT sisteminde AB dışındaki şirkette çalışan yönetici, uzman veya stajyer, aynı şirket veya grubun AB birimine geçici olarak aktarılır. Şirketler arasındaki ilişki, önceki çalışma süresi, görev, ücret, yeterlilik ve sigorta gösterilir. Ülkeye göre aynı şirkette önceden 3–12 aylık çalışma koşulu bulunabilir. Danimarka ve İrlanda bu direktif sisteminin dışındadır. [W28]

Direktifte yönetici ve uzmanlar için en fazla üç yıl, stajyer çalışanlar için bir yıl öngörülür. Expat paketi bu hukuki çerçeveye ek olarak taşınma, konut veya aile desteği içerebilir; paketin adı oturum hakkı oluşturmaz. [W29]

Teklif geldiğinde iş arama planından uygulama planına geçin. İşveren, aday ve varsa görevlendiren şirketin hangi adımı üstlendiğini tek takvimde gösterin. Başlangıç tarihi ile çalışma hakkının doğduğu tarihi birlikte planlayın.

İşin yasal tarafı ile gündelik yaşamı aynı anda düşünmek, teklifin sizin ve aileniz için taşıdığı gerçek değeri görmenizi kolaylaştırır.

Meslek deneyimiyle ve yeni beceriyle ilerlemek

Üniversite diploması bütün yolların ortak şartı değildir. Ancak her rota, adayın gerçekten sahip olduğu yeterlilik ve deneyimi gösterebilmesini ister.

Deneyimli çalışan rotası

Almanya'nın deneyimli çalışan yolunda düzenlenmemiş meslekte somut iş teklifi, edinildiği ülkede devletçe tanınan yeterlilik ve son beş yılda en az iki yıllık ilgili deneyim önem taşır. Mesleki yeterlilik için genellikle en az iki yıllık eğitim ve gerekli kanıtlar aranır. 2026 yıllık brüt ücret ölçüsü 45.630 €; toplu sözleşmeye bağlı uygun ödeme ve 45 yaş üstü adaylar için ayrıca değerlendirilen kurallar bulunur. [W30]

Mesleki eğitimle yeni başlangıç

Almanya Ausbildung rotası iş hayatına mesleki eğitimle hazırlanmak isteyenler içindir. Eğitim yeri veya sözleşmesi ve genellikle B1 Almanca gerekir. Şirket içi eğitimde eğitim ödeneği, okul temelli eğitimde kendi geçim kaynağı gibi farklı finansman düzenleri uygulanır. Eğitim türlerini aynı maaş ve aynı kabul koşuluyla düşünmeyin. [W31]

Finlandiya mesleki eğitim seçeneğinde de okulun program şartları, dil hazırlığı ve öğrenci izni birlikte değerlendirilir. Bu yol eğitim bölümünde EDUCON ile ayrıntılı ele alınır. Sadece yurtdışına çıkabilmek için ilginiz olmayan bir mesleği seçmek yerine, öğrenebileceğiniz ve sürdürebileceğiniz iş alanına odaklanın.

İş kanıtınızı görünür kılın

Teknik mesleklerde sertifikanızı, hangi ekipmanla çalıştığınızı ve yaptığınız görevleri anlaşılır anlatın. Hizmet işlerinde mutfak, depo, operasyon veya müşteri deneyiminizin kapsamını gösterin. CV'de tek bir genel unvan yerine işverenin anlayabileceği görevleri kullanın. Referans alabileceğiniz kişileri ve geçmiş çalışma belgelerinizi önceden düzenleyin.

Birden fazla rota karşılaştırırken eğitim süresi, gelirden uzak kalma dönemi, dil hazırlığı ve aile bütçesini aynı tabloda düşünün. Bu yöntem, başlangıçta kolay görünen yolun uzun vadeli yükünü de görmenizi sağlar.

Kanada ve Avustralya için kariyer planı

Avrupa dışındaki beceri temelli sistemler, yalnız iş aramayı değil; dil, meslek kodu, puan ve resmî davet süreçlerini de planlamayı gerektirir.

Kanada Express Entry

Express Entry, üç temel ekonomik göç programının başvurularını yöneten sistemdir: Canadian Experience Class, Federal Skilled Worker ve Federal Skilled Trades. Uygun aday profil oluşturup havuza girer; davet turlarında seçilirse kalıcı oturum başvurusu yapar. Havuz kaydı kendi başına bir oturum başvurusu veya kabul değildir. Dil sınavı, eğitim değerlendirmesi, iş deneyimi ve gerektiğinde mali kaynaklar dosyanın parçalarıdır. [W32]

2026 kategorileri içinde Fransızca yeterliliği ile sağlık, sosyal hizmet, STEM, zanaat, eğitim ve belirli ulaştırma meslekleri bulunur. Mesleğinizin tam NOC kodunu ve güncel kategori koşullarını inceleyin. Listeye girmek, program uygunluğunun veya davetin yerine geçmez. [W24]

Avustralya SkillSelect ve 189

Skilled Independent 189 puanlı yolu; uygun meslek, beceri değerlendirmesi, İngilizce, davet tarihinde 45 yaş altı olma ve puan koşullarına dayanır. Asgari puan ölçüsü 65 olsa da davet edilen puan daha yüksek olabilir. İlgi beyanı göndermek vize başvurusu değildir; davet almak da vizenin verildiği anlamına gelmez. [W33][W34]

Bu ülkeleri düşünüyorsanız önce ilan sayısını değil, profilinizin sistemde nasıl değerlendirileceğini hesaplayın. Meslek kodunu yanlış seçmek veya deneyimi unvanla sınırlı anlatmak yerine görevlerinizi belgeleyin. Eşinizin mesleği, diliniz, yaşınız ve hedeflediğiniz eyalet veya bölge de planı etkileyebilir.

Avrupa'da iş teklifi odaklı bir rota ile Kanada veya Avustralya'da beceri temelli bir rotayı birlikte araştırabilirsiniz. Hazırlık dosyalarının ortak kısmı güçlü deneyim kanıtıdır; resmî başvuru düzeni ise her sistemde ayrı değerlendirilir.

Yeni Zelanda ve nitelikli göçün farklı modelleri

Bir ülkede iş teklifi, diğerinde puan veya davet temel eşik olabilir. Aynı meslek her sistemde aynı sırayla ilerlemez.

Yeni Zelanda Green List, ihtiyaç duyulan meslekleri Tier 1 ve Tier 2 olarak ayırır. Tier 1 düzeyindeki uygun iş için akredite işverende çalışma veya iş teklifi, Straight to Residence yoluna temel olabilir. Tier 2 yolunda ise uygun işte 24 aylık çalışma sonrasında Work to Residence seçeneği bulunur. Mesleğin yeterlik, kayıt ve ücret koşulları ayrıca karşılanır. [Q29]

Bu yaklaşımın avantajı, belirli meslekler için geçici çalışmayla ikamet hedefi arasındaki bağlantının önceden görülebilmesidir. Listeye yalnız iş unvanıyla bakmak yeterli olmaz: aynı unvana sahip kişinin diploması, kaydı ve teklif edilen görevi meslek satırındaki ölçütlerle eşleşmelidir.

Ülke	Sistemin ilk sorusu	Sonraki kritik aşama
Yeni Zelanda	Akredite işverenden uygun listedeki iş var mı?	Mesleğe özgü yeterlik, kayıt ve ücret
Kanada	Express Entry programına uygun musunuz?	Puan, davet ve kalıcı ikamet başvurusu
Avustralya	Uygun meslek ve yeterlik değerlendirmesi var mı?	Vize türüne göre puan, aday gösterme veya sponsor

Kanada Express Entry, üç federal ekonomik programın başvurularını yöneten bir sistemdir. Havuza profil açmak, kalıcı ikamet başvurusu için davetle aynı aşama değildir. [Q30] Avustralya'da puanlı 189, 190 ve 491 yolları için en az 65 puan tabanı bulunur; bu puana ulaşmak daveti garanti etmez. Meslek listesi ve uygun değerlendirme de önemlidir. [Q28]

Bu ülkelerde başvuru hazırlığı daha uzun bir dil, diploma ve meslek değerlendirmesi planına ihtiyaç duyabilir. İş ilanlarını izlemekle resmî göç profilini hazırlamak iki paralel iş olarak yürütülebilir. Kariyer tercihini yalnız bir yıllık davet tablosuna bağlamak yerine daha geniş bir zaman planı oluşturun.

Özel yetenek ve uluslararası kariyer

Alanında güçlü ve belgelenebilir başarıları olan kişiler için genel iş teklifi rotasından farklı seçenekler bulunabilir.

Birleşik Krallık Global Talent; akademi ve araştırma, sanat ve kültür veya dijital teknoloji alanında lider ya da potansiyel lider profiline yöneliktir. Uygun prestijli ödül sahipleri doğrudan başvurabilir; diğer adaylar genel olarak yetkili kuruluşun onayına ihtiyaç duyar. Kalış ve yerleşim sonucu, alan ve başvuru biçimine göre farklılaşır. [Q20]

ABD O-1A sınıflandırması bilim, eğitim, iş dünyası ve sporda olağanüstü yeteneği, devamlı ulusal veya uluslararası tanınırlıkla gösterebilen kişiler içindir. Başvuruda faaliyet, sözleşme

ve mesleki başarı kanıtları önem taşır. Sanat ve ekran sektörlerinde farklı alt sınıflandırmalar bulunur. Bu geçici çalışma kategorisi, yatırım yapmakla kazanılan bir statü değildir. [Q21]

Uluslararası şirket çalışanları açısından ABD L-1 gibi şirket içi transfer seçenekleri de araştırılabilir. Nitelikli şirket ilişkisi, önceki yurt dışı çalışma dönemi ve yeni görevin yönetici, icracı veya uzmanlık niteliği dosyanın merkezindedir. Aynı gruba ait iki şirketin varlığı tek başına bütün koşulları karşılamaz. [Q21]

Başarı dosyasının yapısı

Diploma, iş unvanı ve kıdem önemli bir başlangıçtır. Özel yetenek yollarında bunlara ek olarak ödül, yayın, özgün katkı, seçici üyelik, jüri görevi veya alanın tanıdığı çalışmalar gibi kanıtlar gerekebilir. Kanıtın değeri, ilgili kategoride neyi ispatladığıyla ölçülür.

Bu profildeki aday, genel iş ilanlarının yanında araştırma kurumlarını, üniversite pozisyonlarını, sektör ağlarını ve uluslararası grup içi hareketliliği de taramalıdır. Kariyerin hangi bölümünün güçlü olduğunu görmek, doğru ülke ve izin kategorisini seçmeyi kolaylaştırır.

BÖLÜM 04

Girişimciler ve yatırım bütçesi olanlar

Girişimci ve yatırımcı olarak taşınmak

Önce aktif işletme mi yöneteceğinize, yoksa bir programa uygun varlığa mı yatırım yapacağınıza karar verin.

Girişimci oturumlarında ülke, kişinin faal işini ve bu işten doğacak ekonomik yaşamını değerlendirir. Startup yollarında yenilik, ölçeklenme ve kurucu ekip öne çıkar. Yatırım programları ise belirli sermaye türleri, varlıklar, istihdam veya bağış gibi koşullara bağlanabilir. Bunların aile, çalışma ve kalıcı ikamet sonuçları aynı değildir.

Finlandiya'nın öne çıkan seçeneği işletmeye yatırım ve aktif girişimciliktir. İşletme satın almak, şirket kurmak ve yenilikçi girişim geliştirmek farklı dosyalar gerektirir. ABD E-2 de aktif ticari işletmeyle ilişkili bir yoldur. Buna karşılık Yunanistan'ın uygun gayrimenkul yatırımı veya Portekiz'in uygun fon seçeneği başka bir yapı sunar.

Finlandiya'da faal bir işletmeyi devralırken günlük görevinizi, finansmanı ve işletmenin öngörülen kârlılığını birlikte belgeleyin. Ailenin geçim bütçesi ile işletmenin sermaye ihtiyacını ayrı hesaplayın. [F19]

Bu bölümde resmî yatırım eşikleri mali karşılaştırma amacıyla verilir. Tapu, vergi, işlem, danışmanlık ve aile başvuru giderleri yatırım tutarına eklenebilir. Bir programın asgari eşiği, bütün sürecin toplam fiyatı olarak okunmaz.

Finlandiya girişimci oturumu

Finlandiya'nın güçlü yanı, yatırım kararını gerçek bir işletme ve aktif yönetim planıyla birleştirmesidir.

Bu yolun merkezinde iş yapmak vardır. Şirkete yalnız ortak olmak yeterli değildir; kişinin şirkette Finlandiya'da çalışması gerekir. Limited şirkette yönetici rolüyle birlikte kişinin en az yüzde 30 sermaye payına veya oy hakkına sahip olması, girişimci tanımının temel örneklerinden biridir. Faaliyetin kârlılığı ve geçimin işletme gelirinden sağlanması değerlendirilir. [F19]

İş fikrinden işletme dosyasına

İyi bir plan yalnız “ne satacağız” sorusunu cevaplamaz. Hedef müşteriyi, fiyatı, rekabeti, tedariki ve ilk satışa kadar gereken nakdi açıklar. Hizmet şirketi, mağaza, üretim veya restoranın mali düzeni farklıdır. Ürün stoku gerektiren bir işte stok sermayesi; kiralanan mekâna bağlı bir işte kira ve tesis giderleri planın merkezine gelir. Büyüklükten önce, işin nasıl ayakta kalacağı anlaşılmalıdır.

- Kurucunun mesleki geçmişi ile işletmede yapacağı iş arasında açık ilişki.
- Gelir tahmininin müşteri, kapasite ve fiyat verileriyle kurulması.
- İşletme sermayesi ile ailenin yaşam bütçesinin ayrı tutulması.
- Şirketin faaliyet izinleri ve sözleşmelerinin faaliyete uygun olması.

Başvuru süreci iki aşamalıdır. Önce Economic Development Centre kısmi karar verir; ardından Migri başvuruyu değerlendirir. İşletmenin ticari değerlendirmesi ile kişinin oturum koşulları aynı inceleme değildir. Bu yüzden ticari açıdan ilgi çekici bir fırsat, kendi başına oturum kararı anlamına gelmez. [F19]

Hazırlığın merkezinde birbirini destekleyen veriler bulunur. İşletmenin kapasitesi, satış hedefi ve maliyetleri aynı senaryoyu anlatmalı; kurucunun günlük görevleri bu senaryoya bağlanmalıdır.

Zorluk 4/5. Bu rota; iş tecrübesi, yönetim sorumluluğu ve sürdürülebilir gelir hedefi olan adaylar için anlamlıdır. Karar, yalnız başlangıç sermayesi üzerinden kurulmaz; kişinin işletmenin günlük faaliyetine nasıl katılacağı da belirleyicidir.

Finlandiya işletme satın alma yolu

Mevcut işletme, hazır müşteri ve faaliyet geçmişi sunabilir. Ekonomik inceleme, bu geçmişin geleceğe ne kadar taşınabildiğini gösterir.

İşletme satın almayı bir oturum paketi olarak değil, yönetilecek bir ticari faaliyet olarak ele almak gerekir. Finlandiya girişimci yolunda aktif çalışma ve sürdürülebilir kazanç esastır. Ortaklık yapısı ile kişinin yöneticilik görevi, oturum dosyasındaki rolüyle uyumlu olmalıdır. [F19]

Satın alma öncesi dört pencere

- Faaliyet: İşin satışları düzenli mi, belirli müşterilere veya mevcut sahibin kişisel ilişkilerine mi bağlı?
- Mali yapı: Satış rakamı ile işletmenin nakit üretimi aynı yönde mi, devam eden borç ve taahhütler ne?

• Sözleşmeler: Mekân, ekipman, tedarik ve müşteri ilişkileri satın alma sonrasında hangi şartlarla sürüyor?

• İnsan ve yönetim: İş hangi yetkinliklere dayanıyor, yeni sahibin günlük katkısı ne olacak?

Hisse devri ile belirli varlıkların veya işletme faaliyetinin devri aynı işlem değildir. Alıcı, fiyatı yalnız ekipman ve ciroya göre değil, devralınacak sorumluluklar ve geçiş döneminin nakit ihtiyacıyla birlikte karşılaştırır. Ayrıntılı incelemenin amacı, kararın hangi gelir varsayımına ve hangi yükümlülüklere dayandığını görünür kılmaktır.

İlk yıl planı

Taşınma ve şirket devri aynı döneme denk geldiğinde iki bütçe birden çalışır. İşletmenin personel, stok, kira ve satış hazırlığı sürerken aile de konut ve günlük yaşam giderlerini karşılar. Satın alma bedelinin tamamını harcamak, işletmeyi faal tutacak kaynağı azaltabilir. İlk yıl planında satış düşüşü veya devir uzaması gibi senaryoların etkisi ayrıca hesaplanır.

Zorluk 4/5. Bu yolun avantajı, incelenebilir bir faaliyet geçmişi olmasıdır. Ticari değer ile oturum uygunluğu ayrı kararlardır; son değerlendirmede kişinin faaliyeti, ortaklık rolü ve geçimi birlikte ele alınır. [F19]

Startup ile Finlandiya

Küresel ölçekte büyüyebilen bir çözüm, yerel bir işletmeden farklı bir değerlendirme yoluna girer.

Finnish Startup Permit; yenilikçi, ölçeklenebilir ve uluslararası büyüme hedefleyen girişimler için tasarlanmıştır. Business Finland değerlendirmesinde en az iki kurucu, birbirini tamamlayan beceriler, somut iş planı, başlangıç kaynakları ve tam zamanlı çalışma öne çıkar. Ekibin şirkette en az yüzde 60 paya sahip olması beklenir. Geleneksel bir yerel işletme, yalnız yeni kurulduğu için startup niteliği kazanmaz. [F20]

Fikir kadar ekip ve uygulama

Teknik bir ürün geliştiren ekipte teknolojiye erişim kadar satış ve iş geliştirme yetkinliği de önemlidir. Başvurunun anlatısı; sorunu, çözümün farkını, ilk müşteriye ulaşma yolunu ve kurucuların bunu neden gerçekleştirebileceğini birbirine bağlamalıdır. Sunumun estetiği bu ilişkinin yerine geçmez. İlk kullanıcılar, prototip, pilot proje veya müşteri görüşmeleri varsa iş fikrinin somutluğunu göstermeye yardımcı olabilir.

Önce Business Finland'dan olumlu Eligibility Statement alınır. Migri'ye izin başvurusu yapılırken bu belgenin dört aydan eski olmaması gerekir. İlk startup izni iki yıla kadar verilebilir. Kişisel geçim için 2026 aylık net tutarları belediye grubuna göre 1.210, 1.090 veya 1.030 avrodur. İzin süresi için yeterli kaynağın gösterilmesi gerekir. [F21]

İki ayrı mali plan

Girişimin ürün, ekip ve pazara çıkış bütçesi; kurucunun konut ve yaşam bütçesinden ayrıdır. Şirkete sağlanan finansmanın tamamını kişisel tüketim kaynağı gibi göstermek yerine paranın kullanım amacı açık kurulur. Kurucu ekibin farklı ihtiyaçları ve aile üyelerinin giderleri de toplam planı etkiler.

Zorluk 4/5. Bu rota, yeni şirket kurmak isteyen her adayın ortak yolu değildir. Yenilik, ekip yapısı ve ölçeklenebilir büyüme kurgusu belirgin olan girişimlerde değerlendirilir. Daha geleneksel faaliyetler için girişimci oturumu ayrı bir seçenektir. [F21]

Finlandiya'da işletme planını kurmak

Finlandiya hedefini, yönetilecek gerçek işletme ve ailenin sürdürülebilir yaşamı etrafında somutlaştırın.

Bir restoran ya da mobil mutfak için işletmenin faaliyetini, gerekli ekipmanı, lokasyonu ve günlük yönetimi birlikte planlayın. Girişimci izninde sermaye koymanın yanında işletmede üstlendiğiniz iş, sahiplik ve geçim şartları değerlendirilir. [F19]

Aşama	Karara bağlanacak konu
Profil	Deneyim, dil, aile hedefi ve ayrılabilir kaynak
İş modeli	Müşteri, ürün, yer, kapasite ve günlük yönetim
Ekonomik inceleme	Gelir, gider, sözleşmeler ve işletme sermayesi
Başvuru hazırlığı	Aktif rolü ve geçimi destekleyen tutarlı belgeler
Başlangıç	Şirket faaliyeti ile ailenin yerleşim takvimi

Mevcut işletme düşünen aday için önce faaliyet geçmişi ve devrin kapsamı anlaşılır. Yeni işte ise müşteriye nasıl ulaşılacağı ve ilk satışa kadar ne kadar kaynak gerektiği öne çıkar. Danışmanlık görüşmesine sektör deneyimi, bütçe aralığı ve günlük işi kimin yöneteceği bilgisiyle gelmek, seçeneği daha hızlı somutlaştırır.

Ölçeklenebilir bir girişim için müşteri ihtiyacı, kurucu ekip ve uluslararası büyüme planı Business Finland'ın değerlendirmesine sunulur. Olumlu görüşten sonra her kurucu kendi izin başvurusunu Migri'ye yapar. [F20][F21]

Eğitim seçenekleri için EDUCON, ücretli iş arayanlar için AVİSEN ilgili alanlarda bilgi sunar. Ticari fizibiliteyi, izin şartlarını ve aile bütçesini ayrı ayrı değerlendirin.

Avrupa ülkelerinde diğer girişimcilik seçenekleri

Aynı iş planı farklı ülkelerde farklı değerlendirilir. Yerel ekonomik ihtiyaç ve programın amacı belirleyicidir.

Almanya'da ticari girişimcilik, ekonomik ilgi veya bölgesel ihtiyaç, ekonomiye olumlu etki ve iş fikrinin öz kaynak ya da kredi taahhüdüyle finanse edilebilmesi üzerinden ele alınır. Serbest meslek ayrı bir alt yoldur; faaliyet ruhsatı ve geçim kaynağı önemlidir. 45 yaş üzerindeki adaylarda yeterli emeklilik güvencesi koşulu da bulunur. [Q09]

Birleşik Krallık Innovator Founder yolu yeni, yenilikçi, uygulanabilir ve ölçeklenebilir iş fikri ile yetkili kuruluş onayı ister. Halihazırda ticaret yapan sıradan bir işletmeye katılmak bu yolun başlangıç mantığına uymaz. İlk izin üç yıllıktır; işletmenin ilerleyişi onay kuruluşuyla yapılan görüşmelerde izlenir. [Q10]

Hollanda startup izni için güvenilir bir kolaylaştırıcı kuruluşla imzalı iş birliği, yenilikçi iş, aktif kurucu rolü ve adım adım plan gerekir. İlk startup dönemi en çok bir yıldır. Yalnız finansör veya pasif hissedar olmak yeterli değildir. [Q11]

Kanada'nın federal Start-Up Visa programı 30 Haziran 2026 itibarıyla duraklatılmıştır. Bu nedenle önceki yıllarda hazırlanan açık program listeleri bugünkü başvuru imkânı gibi kullanılamaz. Duyurulan başka bir model, başvuru kabulü başlamadan mevcut bir alternatif sayılmaz. [Q12]

Ülke seçiminde önce gerçek müşteriyi düşünün. Finlandiya'daki yerel hizmet işletmesiyle küresel yazılım girişimi aynı pazar, ekip veya değerlendirme yoluna sahip değildir. Dil, müşteri edinme maliyeti, düzenlenmiş faaliyet izinleri ve ailenin yaşam giderleri iş planına erken aşamada dahil edilmelidir.

Yatırımla taşınmanın dört modeli

Yatırım tutarını karşılaştırmadan önce, yatırımın hangi oturum modeline hizmet ettiğini belirlemek gerekir.

Bir evin tapusunu almak, faaliyet gösteren bir işletmeyi devralmak, bir fona katılmak ve kültürel bir projeyi desteklemek farklı kararlardır. Sermaye bir modelde varlık sahipliğini, diğerinde işletmeciliği veya belirli bir toplumsal katkıyı karşılar. Aileyle yaşam, günlük çalışma ve uzun vadeli yerleşme beklentisi de yatırım kararıyla birlikte tasarlanır.

Model	Örnek	Asıl karar
Aktif işletmecilik	ABD E2	İşletmeyi geliştirmek ve yönetmek [I19]
Gayrimenkul	Yunanistan	Taşınmazın doğru kategoriye girmesi [I07]
Fon veya uygun sermaye	Portekiz ARI	Yatırım aracının programa uygunluğu [I08]
Yüksek sermayeli yatırım	Yeni Zelanda	Uygun varlık ve yatırım dönemi [I14]

Üç bütçe bir arada

Yatırım bütçesi alım bedelini ve işlemi kapsar. Yerleşme bütçesi aile, konut, okul, sağlık ve günlük yaşamı karşılar. İşletme veya portföy bütçesi ise gelir oluşana kadar kullanılacak kaynağı ve yatırımın bağlı kalacağı dönemi içerir. Aynı parayı üç ayrı ihtiyaç için kullanılabilir saymak planı kırılganlaştırır.

Yeni Zelanda Active Investor Plus örneğinde Growth için en az 5 milyon Yeni Zelanda doları ve üç yıllık; Balanced için en az 10 milyon Yeni Zelanda doları ve beş yıllık uygun yatırım öngörülür. [I14] Ülkede bulunma tabanı sırasıyla üç yılda 21 ve beş yılda 105 gündür. [I15] Bu örnek, yalnız sermaye tutarının değil zaman ve ikamet düzeninin de karşılaştırılması gerektiğini gösterir.

Bu rehberde zorluk puanı; kaynak, belge ve koşulları sürdürme yükünü anlatır. Kabul oranı veya resmî makamların kullandığı bir puan değildir.

ABD E2 ile işletme kurmak

E2, Amerika'da bizzat iş geliştirmek ve işletme yönetmek isteyen yatırımcı için önemli bir seçenektir.

Türkiye, ABD E2 anlaşmalı ülkeler listesinde yer alır. Vatandaşlık koşulunun sağlanması tek başına yeterli olmaz; işletme ve yatırım koşulları da değerlendirilir. [I02]

Temel değerlendirme

Yatırım gerçek ve faal bir ticari işletmeye yönelmelidir. Sermayenin kaynağı hukuka uygun olmalı, para yatırım için gerçekten bağlanmalı ve başvuru sahibi işletmeyi geliştirme ve yönetme konumunda bulunmalıdır. İş yalnızca yatırımcı ile ailesinin asgari geçimini karşılayan marjinal bir faaliyet olmamalıdır. Federal kurallarda herkes için geçerli sabit bir asgari dolar tutarı yoktur. Önemli yatırım değerlendirmesi işletmenin maliyeti, niteliği ve yatırımcının mali bağlılığı üzerinden yapılır. [I03]

Bu nedenle bir danışmanın veya satıcının söylediği 100 bin ya da 150 bin dolar, bütün başvurulara uygulanan kanuni eşik değildir. Aynı tutar, farklı sektörlerde farklı başlangıç maliyetleri ve işletme ihtiyaçlarıyla karşılaşır. Bir iş planında yazan satış hedefi de mevcut müşteri sözleşmesinin sağladığı kanıtla aynı ağırlıkta düşünülmemelidir.

Aile ve uzun vadeli plan

E2 geçici göçmen olmayan bir vize kategorisidir. Eş ve 21 yaşından küçük evli olmayan çocuklar eşlik etmek üzere başvurabilir. [I19] Uygun E statüsündeki eşin çalışma yetkisi statüden doğabilir; aynı yetki çocuklar için geçerli değildir. [I04]

Aile planında okulların başlangıcı, eşin meslek hedefi ve işin ilk dönemde sağlayacağı gerçek nakit beraber ele alınabilir. Yatırımın bütün birikimi tüketmesi halinde günlük yaşam ve işletmenin beklenenden yavaş büyümesi için hareket alanı daralır. Güçlü bir başlangıç, işletmenin kendisi kadar hane bütçesinin de dayanıklı olmasına bağlıdır.

Başlangıç tercihi, girişimcinin deneyimi ve yönetebileceği gerçek operasyonla uyumlu kurulabilir.

E2 için doğru işletmeyi seçmek

Oturum stratejisi ile işletmenin ekonomik mantığı aynı dosyada buluşmalıdır.

Yeni iş kurmak ile işletme devralmak farklı beceriler gerektirir. Yeni işletmede müşteri edinme ve faaliyete geçme dönemi öne çıkar. Devirde ise geçmiş performansın bugünkü koşullarda sürüp sürmeyeceği sorusu önem kazanır. Bir franchise modeli de markanın tanınması, sözleşme süresi ve bölgesel koşullar açısından ayrıca incelenir. Bu sayfadaki sorular bir işletmeyi karşılaştırmak için kullanılabilecek editoryal bir çerçevedir.

Satın almadan önce anlaşılacak beş konu

- Gelir: Sonuçlar muhasebe kayıtları, banka hareketleri ve satış kanallarıyla nasıl açıklanıyor?
- Müşteri: Ciro birkaç müşteriye veya mevcut sahibin kişisel ilişkilerine ne kadar bağlı?
- Mekân: Kira ne kadar sürüyor, devir mümkün mü, faaliyet için hangi izinler gerekiyor?
- Ekip: İşletmenin günlük işini kim yapıyor, yeni sahibin rolü hangi beceriyi gerektiriyor?
- Nakit: Alım bedelinden sonra işletmenin ve ailenin yaşayacağı kaynak ne kadar kalıyor?

ABD Dışişleri açıklamasına göre banka hesabında yatırım için bağlanmamış veya geri alınabilir para genel olarak yatırım sayılmaz. İşletme gerçek ve işler durumda olmalı; başvuru sahibi geliştirme ve yönetme amacıyla gelmelidir. [I19] Bu kurallar, yalnız para

transferini gösteren bir dosyanın işletmenin nasıl çalışacağını açıklamanın yerini tutmadığını ortaya koyar.

Küçük bir çalışma örneği

Bir adayın iki işletme arasında karar verdiğini düşünelim. Birincisinin satış bedeli daha düşüktür, ancak tek müşterisi gelirinin çoğunu oluşturur. İkincisinin bedeli daha yüksektir, buna karşılık müşteri tabanı yaygındır ve sahibi günlük operasyonu belgelemiştir. İki seçeneği yalnız fiyat sütunuyla sıralamak önemli farkı saklar.

Karar tablosuna satış bedeli, doğrulanabilir aylık gider, işletmecinin zamanı, devirden sonraki müşteri kaybı ve elde kalacak rezerv birlikte yazılabilir. Böylece en ucuz seçenek ile ailenin kapasitesine en uygun seçenek arasındaki fark görünür olur.

ABD EB5 ve E2 arasındaki fark

EB5, yüksek sermaye ile istihdam yaratmaya dayanan göçmen yatırımcı kategorisidir.

Standart asgari EB5 sermayesi 1.050.000 ABD dolarıdır. Uygun hedeflenmiş istihdam alanı veya altyapı projesi için alt eşik 800.000 dolardır. En az on nitelikli tam zamanlı iş oluşturma şartı bulunur. [I05] Bu nedenle doğrudan kişisel kullanım için konut almak, EB5 projesine yatırım yapmakla aynı işlem değildir.

Karşılaştırma	E2	EB5
Statünün temel niteliği	Geçici göçmen olmayan kategori [I19]	Göçmen yatırımcı kategorisi [I06]
Sermaye ölçüsü	İşletmeye göre önemli yatırım [I03]	1.050.000 USD veya uygun alt kategoride 800.000 USD [I05]
Merkezdeki faaliyet	İşletmeyi geliştirme ve yönetme [I19]	Sermaye ve nitelikli istihdam [I05]

EB5 dosyası sadece yatırım bedelini karşılayabilmeye dayanmaz. Fonun meşru kaynağı, projenin yapısı, istihdamın nasıl oluşacağı ve başvuru sahibinin uygunluğu beraber ele alınır. USCIS, yatırımcı göçünü geçici iş vizelerinden ayrı anlatır. [I06]

2026 tutarlarını doğru kullanmak

Kanun, asgari yatırım tutarlarında 1 Ocak 2027’den başlayarak beş yılda bir otomatik güncelleme öngörür. [I05] Bu baskıdaki tutarlar 14 Kasım 2026 durumunu anlatır. Yatırım yapma tarihi, başvuru tarihi ve programın uyguladığı tutar birlikte değerlendirilir.

Karşılaştırmanın pratik sonucu şudur: ABD'de işletmeci olarak çalışmak isteyen kişi ile yatırım yoluyla göçmen statüsü hedefleyen kişi aynı dosyayı hazırlamaz. Sermayenin likiditesi, proje döneminin uzunluğu, aile bütçesi ve gelecekteki iş planı hedefe göre farklı ağırlık kazanır. İşletme sahibi olmak istemeyen kişinin aktif yönetim isteyen bir modele yönelmesi, başlangıçta görünmeyen bir uyumsuzluk yaratabilir.

Yunanistan Golden Visa seçenekleri

Yunanistan'da taşınmazın bulunduğu yer ve hukuki niteliği yatırım eşiğini belirler.

Kategori	Asgari yatırım	Temel ayrım
Yüksek talep bölgeleri	800.000 EUR	Attika, Selanik bölgesel birimi, Mikonos, Santorini ve nüfusu 3.100'ü aşan adalar
Diğer bölgeler	400.000 EUR	Standart bölgesel eşik
Uygun konuta dönüşüm	250.000 EUR	Ana alanların konuta dönüşümü başvuru öncesi tamamlanır
Tescilli yapı	250.000 EUR	Restorasyon veya yeniden inşa koşulları vardır

Standart 800.000 ve 400.000 avroluk kategorilerde yatırım tek taşınmaz üzerinde yapılır; yapılaşmış taşınmaz için ana alanların en az 120 metrekare olması kuralı bulunur. Özel dönüşüm kategorisinde aynı alan tabanı uygulanmaz. Bu farklılıklar Göç Bakanlığının uygulama genelgesinde açıklanır. [I07]

Golden Visa, Yunanistan iş piyasasında çalışma hakkı vermez. İkamet ve çalışma hakkı ayrı değerlendirilir. [D08]

Program kapsamında alınan taşınmazlarda paylaşım ekonomisi çerçevesindeki kısa süreli kiralama ve alt kiralama yasağı vardır. Kira geliri planı bu kullanım sınırıyla birlikte kurulmalıdır. [I21]

Fiyatın arkasındaki kategori

250.000 avroluk bir ilan görmek, ilanın özel oturum kategorisinin koşullarını sağladığını göstermez. Dönüşümün hukuki durumu ile taşınmazın sadece görünüşte yenilenmiş olması farklıdır. Bir dosyada mülkiyet kaydı, yapı niteliği ve yatırım kategorisinin nasıl karşılandığı birlikte anlaşılmalıdır.

Karşılaştırma yaparken satın alma fiyatının yanına vergi ve işlem giderleri, bakım, sigorta ve boş kalma dönemleri de eklenebilir. Evden kira geliri bekleyen aile, taşınmazı kendi

kullanacağı ayları ayrıca hesaplayabilir. Bir mülkün yaşam için uygunluğu ile gelir üretme kapasitesi aynı karar değildir.

Bu yol özellikle uygun taşınmaz üzerinden ikamet planı kurmak isteyen sermaye sahipleri için incelenir. Ailenin hangi ülkede fiilen yaşayacağı, nerede çalışacağı ve çocukların eğitim düzeni yatırımla aynı anda konuşulabilir. Taşınmaz seçiminde yalnız program eşiğine odaklanmak, günlük yaşamın en önemli ayrıntılarını ikinci plana itebilir.

Portekiz ARI ile yatırım

Portekiz'in güncel ARI sistemi gayrimenkul dışındaki uygun yatırım faaliyetlerine dayanır.

Yol	Ana eşik	Öne çıkan koşul
İstihdam	En az 10 iş	İş oluşturma
Bilimsel araştırma	500.000 EUR	Uygun araştırma faaliyeti
Kültür ve miras	250.000 EUR	Uygun sanat veya miras desteği
Kolektif yatırım aracı	500.000 EUR	Gayrimenkul dışı uygun araç
Şirket sermayesi	500.000 EUR	Yeni şirkette 5 kalıcı iş; mevcut şirkette en az 5 kalıcı yeni iş veya en az 5 kalıcı olmak üzere 10 işi koruma; en az 3 yıl [D10]

Fon yolunda en az beş yıllık vade ve yatırım değerinin en az yüzde 60'ının Portekiz'de yerleşik ticaret şirketlerine yönelmesi gibi ayrıntılar vardır. ARI geçici oturum rejimidir. Resmî açıklamada ilk yıl en az yedi gün, sonraki iki yıllık dönemlerde en az on dört gün ülkede bulunma kuralı yer alır. Doğrudan konut alımı güncel seçenekler arasında değildir. [I08]

Fon seçimi nasıl düşünülür

Bir yatırım aracının oturum için uygunluğu, o aracın getirisine ilişkin bir sonuç söylemez. Aynı şekilde geçmiş performans gelecekteki nakit ihtiyacını karşılamaz. Bu nedenle göç dosyası ile yatırım incelemesi birbirini tamamlayan iki çalışma olarak ele alınabilir.

- Vade ve çıkış: Hangi tarihte ve hangi yöntemle çıkış mümkün?
- Masraf: Yönetim, giriş, çıkış ve diğer ücretlerin toplam etkisi ne?
- Portföy: Fon hangi sektörlere ve şirketlere yatırım yapıyor?
- Nakit: Hane hangi kaynakla yaşarken sermaye bağlı kalacak?

ARI'yi seçen aile için en faydalı ilk çalışma, ülkede bulunma beklentisi ile yaşam planını yan yana yazmaktır. Yalnızca esnek ikamet ihtiyacı olan kişi ile Portekiz'de sürekli bir hayat kuracak kişinin konut, sağlık ve günlük gider hesabı farklı olur. Yatırım tutarı bu iki yaşam modelini tek başına açıklamaz.

İtalya Malta ve Dubai karşılaştırması

Aynı yatırım başlığı altında görünen programlar, farklı masraf ve ikamet yapıları sunar.

Program	Ana sermaye veya konut şartı	Diğer temel koşullar
İtalya Investor Visa	250.000 EUR yenilikçi startup; 500.000 EUR şirket; 2 milyon EUR devlet tahvili; 1 milyon EUR hayırseverlik	Başlangıçta iki yıllık vize [I10]
Malta MPRP	375.000 EUR satın alma veya yıllık 14.000 EUR kira	60.000 EUR idari ücret + 37.000 EUR katkı + 2.000 EUR bağış [I12]
Dubai DLD gayrimenkul	En az 2 milyon AED uygun taşınmaz	On yıllık yenilenebilir oturum başvurusu [I13]

İtalya'da beyan edilen yatırım girişten itibaren üç ay içinde yapılmalı ve izin süresince korunmalıdır. [I11] Malta'da en az 500.000 avro varlığın 150.000 avrosu finansal varlık veya 650.000 avro varlığın 75.000 avrosu finansal varlık olmalıdır. Uygun konut beş yıl korunur; sonrasında da Malta'da bir ikamet konutu tutulur. Başvuru lisanslı temsilciyle yapılır. [I12]

Dubai Land Department koşullarında ipotekli taşınmaz için ödenmiş 2 milyon AED tutarını gösteren banka yazısı ve bankanın izin verilmesine itiraz etmediğini bildiren yazı istenir. Başvuru sahibi BAE içinde olmalıdır. [I13]

Karşılaştırmanın anahtarı

İtalya'da yatırım aracının niteliği, Malta'da konuta ek katkı ve varlık yapısı, Dubai'de taşınmaz ve yerel başvuru koşulları öne çıkar. Üçünü yalnız konut veya sermaye bedeliyle sıralamak toplam maliyeti gizler. Aile üyeleri, sigorta, kart ve işlem masrafları bütçeye ayrıca eklenebilir.

Malta MPRP kalıcı oturum verir ve vatandaşlıktan ayrı bir rejimdir. [I12] Dubai'de anlatılan ise süreli ve yenilenebilir bir ikamettir. Program adındaki benzerlik, alınacak hakkın aynı olduğu anlamına gelmez.

Malta MPRP kapsamında eş dışındaki her yetişkin bağımlı için 7.500 avro ek ücret ve kişi başına beş yıllık kart için 500 avro ücret uygulanır. [I12]

Ev alarak taşınma kararını vermek

Bir evin sahibi olmak ile o ülkede sürekli yaşama hakkı, aynı kararda birleşen iki ayrı hukuki konudur.

Gayrimenkul odaklı planın başlangıcı, satın alınacak evin yalnızca fiyatını bulmak değildir. Önce evin hangi oturum kategorisiyle ilişkili olduğu anlaşılır. Sonra mülkiyet, kullanım, vergi ve ailenin yaşayacağı yer değerlendirilir. İzin için uygunluk ile kişinin evi sevmesi aynı incelemenin sonucu değildir.

İspanya örneği ne öğretiyor

İspanya'nın yatırımcı vizesi ve oturumuna dayanan eski Golden Visa rejimi 3 Nisan 2025'te yeni başvurulara kapandı. Yürürlük öncesi başvurular ve mevcut izinlerin yenilenmesi için geçiş hükümleri vardır. Bu nedenle bugün yeni bir başvuru sahibine 500.000 avroluk İspanya konutu üzerinden açık bir Golden Visa rotası sunulamaz. [I09][I20]

Bu değişiklik, yatırım kararının ülke başlığından daha ayrıntılı bir dosya gerektirdiğini gösterir. İspanya'da konut beğenen bir emekli ile uzaktan çalışan bir profesyonel farklı oturum yollarına bakar. Ev, ikamet gerekçesinin yerine geçecek tek başına bir açıklama olarak düşünülmez.

Bir mülk için üç ayrı soru

• Yaşam: Ulaşım, okul, sağlık ve günlük ihtiyaçlar bakımından aileye uygun mu?

• Ekonomi: Satın alma bedeli, işlem giderleri, bakım ve beklenen gelirin bütünü ne söylüyor?

• Oturum: Mevcut programın taşınmaz ve başvuru koşullarıyla nasıl ilişki kuruluyor?

Uzaktan kullanılacak bir evde bakım ve temsil gideri, sürekli yaşanacak evde ise ulaşım ve gündelik yaşam öne çıkabilir. Satın almadan önce kirada yaşama seçeneği de aileye mahalleyi ve günlük düzeni deneyimleme imkânı sağlar.

Bu yaklaşım, sermayeyi tek bir taşınma beklentisine bağlamadan önce kararı anlaşılır hâle getirir. En iyi mülk tanımı, yalnız düşük fiyat veya manzara üzerinden değil, ailenin gerçek yaşam düzeni üzerinden yapılabilir.

BÖLÜM 05

Uzaktan çalışanlar ve dijital göçebeler

Uzaktan çalışarak hangi hayatı kurmak istiyorsunuz

Ülke listesinden önce, çalışma biçimi ve yerleşme hedefi belirlenir.

Uzaktan çalışan kişinin ilk kararı yalnız daha güzel bir şehir seçmek değildir. Aynı işi birkaç ay başka bir yerden sürdürmek, aileyle uzun süreli yaşam kurmak ve başka ülkede yeni müşteriler edinmek farklı hedeflerdir. Ülke karşılaştırması bu amaç açıklandıktan sonra yapılır. Böylece kısa bir deneyimin bütçesiyle kalıcı bir yerleşme planının bütçesi birbirine karışmaz.

Hedef	Öncelikli karşılaştırma
Birkaç aylık deneyim	İzin verilen süre, çalışma düzeni, konut ve geri dönüş
Bir veya birkaç yıl yerleşme	Yenileme, aile, okul, sağlık ve vergi düzeni
Uzun vadeli hayat	Sonraki oturum, yerel kariyer ve sürekli gelir yapısı

Çalışma biçiminiz hangi grupta

Maaşlı çalışanda işverenin faaliyeti ve uzaktan çalışmaya verdiği izin öne çıkar. Serbest çalışanda müşteri sözleşmeleri, faturalar ve gelir devamlılığı önem kazanır. Kendi şirketi üzerinden çalışan kişi ise şirketin faaliyetiyle kendi rolünü ayrı açıklayabilmelidir. Her profilin belgeleri aynı görünmez; aynı aylık kazanç da aynı iş ilişkisini ifade etmez.

Programın adındaki “digital nomad” veya “remote work” ifadesi tek başına bütün hakları anlatmaz. Karşılaştırma tablosunda kalış süresi, yenileme, yerel müşterilere iş yapma, aile üyelerinin statüsü ve sonraki oturum olanağı ayrı sütunlara yazılabilir. İzin belgesinin geçerliliği ile giriş başına kalış sınırı da aynı bilgi değildir.

Pratik bir başlangıç için bir yıllık takvim kurulabilir. Çalışılacak aylar, ülke dışında geçirilecek dönemler, okul tarihleri ve sözleşmelerin bitişi aynı çizgiye yerleştirilir. Bu takvim, bir ülkenin sunduğu izin düzeninin kişinin gerçek hayatına uyup uymadığını görmeyi kolaylaştırır. Sonraki sayfalardaki ülke karşılaştırmaları bu sorulara göre okunabilir.

İspanya ve Portekiz dijital göçebe yolları

İnternetten çalışabilmek başlangıçtır; yabancı iş ilişkisi ve belgelenebilir gelir dosyanın merkezindedir.

Ülke	Gelir ölçüsü	Faaliyet ayrımı
İspanya	Ana kişi %200 SMI; ilk aile üyesi +%75; sonraki her üye +%25 [N02]	Çalışan yabancı şirket için; bağımsız profesyonelde İspanyol şirket işi en fazla %20 [N01]
Portekiz	Son üç ay ortalama aylık gelir en az 4 asgari ücret [N03]	Ülke dışına sunulan uzaktan mesleki faaliyet

İspanya'da uygun mezuniyet veya en az üç yıllık mesleki deneyim aranır. [N01] Portekiz'de iş sözleşmesi, işveren açıklaması veya uygun hizmet ilişkisi belgeleriyle vergi ikametini gösteren kanıt kullanılır. [N03] Anakara asgari ücretinin 2026'da 920 avro olması, dört kat formülünü 3.680 avro/ay yapar. Bu, yayımlı asgari ücret üzerinden hesaplanan karşılıktır. [N04]

Yabancı şirketin en az bir yıllık gerçek ve sürekli faaliyeti, adayın şirketle en az son üç aylık iş veya mesleki ilişkisi ve İspanya'dan uzaktan çalışma düzeni gösterilir. [D09]

Gelirin kaynağı kadar düzeni de

Aylık gelir eşiği ile bankada duran toplam birikim aynı kavram değildir. Geliri bir ay yüksek, sonraki aylarda düzensiz olan kişinin dosyası, aynı yıllık toplamı düzenli alan çalışandan farklı görünür. Sözleşme, faturalar, banka hareketleri ve uzaktan çalışma düzeni aynı hikâyeyi anlatabilmelidir.

Taşınma öncesinde işveren veya müşterilerle saat farkı, toplantı düzeni, veri erişimi ve ödeme akışı konuşulabilir. Ailenin ek kaynak gereksinimi ile sigorta ve sosyal güvenlik düzeni de ülke seçiminin parçasıdır. Bir ülkenin telework izni, vergi veya bordro konularını kendiliğinden çözmüş sayılmaz.

Bu model, yabancı gelirini zaten üreten ve bulunduğu yeri değiştirmek isteyen kişi için güçlü bir seçenek olabilir. Henüz müşteri ve gelir oluşturmaya çalışan aday açısından önce ekonomik zeminin kurulması, sonra ülkenin seçilmesi daha anlaşılır bir sıra sağlar.

Diğer dijital göçebe seçenekleri

Kalış süresi, gelir kanıtı ve yerel müşterilere çalışma sınırı ülkeye göre değişir.

Ülke	Mali temel	Kalış veya faaliyet çerçevesi
Estonya	4.500 EUR net / ay	Bir yıla kadar; yabancı iş veya çoğunlukla yabancı müşteriler [N05]
Hırvatistan	3.622,50 EUR / ay veya süreyi karşılayan toplam fon	On sekiz aya kadar; yabancı işveren veya şirket [N06]
Yunanistan	3.500 EUR düzenli aylık gelir	Dışarıdaki iş için on iki aya kadar ulusal vize [N07]
Tayland DTV	En az 500.000 THB mali kaynak	Beş yıllık çok girişli vize; giriş başına en fazla 180 gün [N08]

Hırvatistan’da on iki ay için 43.470 avro veya on sekiz ay için 65.205 avro toplam fon gösterilebilir. Aile üyeleri için önceki yılın ortalama aylık net ücretinin yüzde 10’u kadar ek kaynak gerekir. Önceki kalış bitince yeni başvuru için altı aylık ara kuralı vardır. [N06]

Estonya e-Residency dijital kimlik ve şirket yönetimi araçları sağlar; fiziksel yerleşme izni değildir. Dijital göçebe vizesi ayrı başvurudur. [N05] Tayland DTV ise yerel şirketlerde veya Taylandlı müşteriler için çalışma hakkı sağlamaz. [N08]

Süreyi doğru okumak

Vizenin beş yıl geçerli olması, beş yıl kesintisiz kalınabileceği anlamına gelmez. Bir yıllık geçici deneyim de doğrudan uzun vadeli yerleşme planı olarak düşünülmemelidir. Ailenin okul takvimi, işin müşterilerle saat farkı ve bir sonraki izin dönemi aynı takvimde görünmelidir.

Bu tablodaki ülkeler, aynı dijital yaşam hedefi için farklı çözümler sunar. Düzenli gelirle yıl boyunca bir ülkede yaşamak isteyen kişi ile birkaç aylık uzaktan çalışma deneyimi arayan kişinin en uygun seçeneği farklı olabilir.

İşveren vergi ve aile düzenini birlikte kurmak

Oturum izni, bordro ve sosyal güvenlik aynı sistemin tek bir başlığı değildir.

Bir işin dizüstü bilgisayarla yapılabilmesi, işverenin her ülkeden çalışmayı kabul ettiği anlamına gelmez. Çalışma yeri, toplantı saatleri, veri erişimi, ekipman ve iş seyahati düzeni taşınma planıyla birlikte konuşulur. Yazılı uzaktan çalışma izni, sözleşmedeki çalışma yeri ve fiilî uygulama birbiriyle uyumlu olmalıdır.

Vergi için yalnız gün sayısını düşünmeyin

Finlandiya örneğinde Vero, kişinin asıl evinin Finlandiya'da bulunmasını veya ülkede kesintisiz altı aydan uzun kalmasını vergi mukimliği bakımından değerlendirir. Vergi anlaşması kişinin durumunu ayrıca etkileyebilir. Dolayısıyla "183 günü aşmıyorum" düşüncesi bütün ülkelerde geçerli tek bir sonuç üretmez; ev, kalış ve anlaşma koşulları beraber ele alınır. [X01]

Sosyal güvenlik de ayrı planlanır. Finnish Centre for Pensions, Finlandiya'da yabancı işverene uzaktan çalışanlarda uygulanacak sigorta düzeninin çalışma koşullarına ve varsa ilgili belgeye bağlı olduğunu açıklar. A1 belgesi belirli uluslararası durumlarda kullanılabilir; her ülke veya her çalışan için varsayılan çözüm değildir. [X02]

• İşveren düzeni: Çalışma yeri, bordro sorumluluğu ve masrafların paylaşımı.

• Kişisel düzen: Vergi takvimi, gelir belgeleri, sağlık kapsamı ve kayıt işlemleri.

• Aile düzeni: Eşin faaliyet hedefi, çocukların okulu ve günlük bakım.

• Nakit düzeni: Maaş günü, para birimi, kira ödemesi ve rezerv.

Aileyle taşınmada tek kişinin çalışma koşulları yeterli bir yaşam planı oluşturmaz. Eşin hangi faaliyeti yürütebileceği, çocukların hangi programa devam edeceği ve sağlık hizmetine nasıl erişileceği de seçilen ülkenin izin yapısıyla ilişkilendirilir. Başvuru belgeleri hazır olsa bile günlük hayatın bu soruları açık kalabilir. Amaç, onay kararından sonra başlayacak yaşamı önceden görünür kılmaktır.

BÖLÜM 06

Emekliler ve pasif geliri olanlar

Emeklilikte taşınma kararını hayata bağlamak

En uygun ülke, yalnız gelir eşiğini karşılayan ülke değil, günlük yaşamın sürdürülebildiği ülkedir.

Emeklilikte taşınma planının merkezinde düzenli kaynak ve rahat bir günlük düzen bulunur. Emekli aylığı, kira, faiz veya temettü aynı nakit akışını yaratmaz. Bazı ödemeler her ay, bazıları yılın belirli dönemlerinde gelir. Bu yüzden yıllık toplamın yanında ödeme takvimi de görülmelidir. Gelirin para birimi ile harcamanın para birimi farklıysa kur hareketlerinin bütçeye etkisi ayrıca hesaplanır.

Dört soruyla karşılaştırma

- Gelir: Günlük giderler hangi düzenli kaynakla karşılanacak, eldeki birikimin ne kadarı yaşam için kullanılacak?
- Sağlık: Düzenli kullanılan ilaç ve hizmetler nasıl sürdürülecek, sigortanın kapsamı ve ödeme düzeni ne?
- Kalış: Yılın çoğu tek ülkede mi, Türkiye ile yeni ülke arasında mı geçirilecek?
- Yenileme: Konut, gelir ve sağlık belgeleri sonraki başvuru döneminde nasıl yeniden sunulacak?

Bir ülkenin başvuru için aradığı alt tutar ile kişinin alıştığı yaşamı sürdürme bütçesi aynı olmayabilir. Konutun yanı sıra ulaşım, ev bakımı, yakınlarını ziyaret, sosyal hayat ve beklenmedik sağlık harcamaları da hesaba girer. İki kişi taşınıyorsa ihtiyaçlar ayrı ayrı düşünülür; eşlerin sağlık ve hareketlilik beklentileri farklı olabilir.

İlk yıl ve sonraki yıllar

İlk yıl depozito, eşya, taşınma ve kayıt giderleri nedeniyle daha yüksek nakit ihtiyacı doğabilir. Sonraki yıllarda kira, sigorta ve seyahat düzeni bütçenin ana gövdesini oluşturur. Satın alma kararı öncesinde kirada yaşamak, mahallenin ulaşımını, sağlık hizmetlerini ve sosyal çevresini deneyimlemek için değerlendirilebilir.

Bu plan, yalnız sıcak iklim veya düşük kira üzerinden ülke seçmeyi önler. Yakın aileye erişim, günlük işlerin hangi dilde yapılacağı ve ihtiyaç anında kimden destek alınacağı da yaşam kalitesinin parçasıdır. Sonraki ülke sayfalarında gelir şartları bu kişisel düzenin içine yerleştirilerek karşılaştırılabilir.

Avrupa ülkelerinde emeklilik ve pasif gelir

Düzenli kaynaklarıyla yeni bir hayat kuracak kişi için gelir kadar sağlık ve yaşam düzeni de önemlidir.

Ülke ve yol	Kaynak yaklaşımı	Çalışma düzeni
Portekiz D7	Emekliler ve kendi geliriyle yaşayanlar; asgari ücrete bağlı kaynak çerçevesi [R01][R02]	Uzaktan çalışma D8 ile ayrı değerlendirilir
İspanya NLV	Ana kişi %400 IPREM; her bağımlı +%100 [R03]	İş ve mesleki faaliyet, uzaktan çalışma dahil, bu iznin kapsamında değildir [R07]
Fransa visiteur	Kaynak, konaklama, sağlık kapsamı ve sosyoekonomik durum [R04]	Mesleki faaliyet yürütmeme taahhüdü [R04]

Portekiz kaynak çerçevesi ilk yetişkin için asgari ücretin yüzde 100'ünü, ikinci yetişkin için yüzde 50'yi, bağımlı çocuk için yüzde 30'u referans alır. [R02] 2026 anakara asgari ücreti 920 avrodur. [N04] İspanya'da 2026 IPREM aylık 600 avrodur: ana kişi için aylık 2.400, yıllık 28.800 avro; her bağımlı için aylık 600, yıllık 7.200 avro ek kaynak gerekir. [R03]

Asgari kaynak ve istenen hayat

Bir gelir şartını karşılamak, ailenin rahat yaşayacağı bütçeyi tek başına göstermez. Kiraya, sağlık sigortasına, düzenli ilaçlara, ulaşım ve Türkiye ziyaretlerine ayrılacak tutar beraber hesaplanabilir. Yaş ilerledikçe sağlık teminatının kapsamı ve istisnaları ülke seçimini kira bedeli kadar etkileyebilir.

Emekli aylığının yerel para karşılığı ile harcama para birimi farklıysa, bütçeye değişim payı bırakılabilir. Pasif gelir kullanan kişi için ödemenin sıklığı da önemlidir: yıllık gelen bir temettü ile her ay yatan emekli aylığı aynı nakit düzenini kurmaz. En kullanışlı çalışma, yılın on iki ayını ve her ayın gerçek giderini birlikte gösteren hane takvimidir.

Yunanistan ve Tayland için emeklilik

Düzenli gelirin biçimi ile çalışmaya ihtiyaç duyulup duyulmadığı doğru yolu belirler.

Yunanistan finansal bağımsız kişi

Resmî kaynak kararında aylık en az 3.500 avro net gelir veya sermaye kaynakları açıklanır. Eş için yüzde 20, her çocuk için yüzde 15 eklenir. Böylece ana kişi ve eş için temel aylık karşılık 4.200 avrodur. Yabancı emekli aylığı, banka hesabı veya hukuka uygun kendi kaynaklarıyla ispat mümkündür. Düzenli gelir aylık; başka kaynaklar yıllık temelde değerlendirilebilir. Bu kategoride Yunanistan'da ücretli veya bağımsız ekonomik faaliyet yürütülmez. [R05]

Tayland emeklilik O ve OA

Emeklilik amaçlı O ve O-A vizeleri 50 yaş ve üzerindeki kişiler içindir. O kategorisinin ilk kalışı genel olarak 90 gün, O-A kategorisi bir yıla kadardır. Mali kaynak örnekleri en az 800.000 Tayland bahtı mevduat veya aylık en az 65.000 baht emekli geliridir. Çalışma yasaktır. O-A için sağlık sigortası, sağlık belgesi ve adli sicil gibi ek belgeler bulunur. [R06]

Ülke seçimini hayata bağlamak

Bu iki modelde de ilk hesap, bir izin başvurusunun ötesinde devam eden yaşamı anlamaya hizmet eder. Evde geçirilecek süre, yakın aileye erişim, sağlık kurumları ve günlük sosyal çevre bir arada düşünülebilir. İklim tercihi kadar, günlük işlerin hangi dilde ve kimden destek alınarak yapılacağı da önemlidir.

• Gelir takvimi: Emekli aylığı veya diğer kaynak hangi para biriminde ve ne sıklıkla geliyor?

• Sağlık düzeni: Sürekli kullanılan hizmetler ve ilaçlar yaşam bütçesinde nerede duruyor?

• Yerleşme modeli: Yılın çoğu tek ülkede mi, iki ülke arasında mı geçirilecek?

İlk yılın planına ev eşyası, depozito, sigorta, ziyaretler ve sosyal hayata katılmak için ayrılacak kaynak eklenebilir. Böylece oturum yolu, sürdürülebilir bir günlük yaşam tasarımına dönüşür.

Emeklilikte yeni yaşamı planlamak

İyi bir emeklilik planı, oturum koşulunu karşılayan gelir ile günlük yaşamı sürdüren bütçeyi aynı yerde buluşturur.

İlk adım gelir kaynaklarını türlerine göre görünür kılmaktır. Emekli aylığı, kira geliri, faiz, temettü ve birikim aynı ödeme düzenini kurmaz. Her birinin para birimi, ödeme tarihi ve

düzeni yazılabilir. Ardından konut, sağlık, ulaşım ve aile ziyaretlerinin yıl boyunca hangi aylarda gider oluşturacağı gösterilebilir.

Üç ayrı hazırlık

- Hukuki temel: Seçilen ülkede hangi ikamet yolu, hangi aile üyeleri ve hangi devam koşulları söz konusu?
- Mali düzen: Gündelik hayat için kullanılacak para ile mevduat veya yatırım olarak bağlı kalacak sermaye ayrı mı?
- Günlük hayat: Sağlık hizmeti, düzenli ilaçlar, ulaşım, sosyal çevre ve yakın aileyle bağlantı nasıl kurulacak?

Bir bütçe çalışmasında konut giderinin arttığı veya gelirin döviz karşılığının azaldığı ikinci bir senaryo hazırlanabilir. Bu bir kur tahmini değildir; planın değişen koşullarda ne kadar esnek kaldığını görme yöntemidir. Ailenin bütün rezervini tek bir alımda kullanması, sonraki dönemde karar değiştirme alanını daraltabilir.

Finlandiya için doğru başlangıç

Finlandiya'da AB dışından taşınma, kabul edilen bir oturum gerekçesine dayanmalıdır. Migri, arazi, ev veya konut şirketi hissesi sahibi olmanın oturum ya da vatandaşlık için yeterli gerekçe olmadığını açıkça belirtir. [R08] Emeklilikte Finlandiya hedefleyen kişi de öncelikle kendisine uygulanabilen hukuki dayanağı belirler; bütçe ve konut planı bunun üzerine kurulur.

İlk aylarda kirada yaşama seçeneği, bölgeyi gündelik hayat içinde deneyimlemeyi sağlayabilir. Hane için önemli olan yalnız iklim veya evin güzelliği değildir. Günlük işleri rahatça yürütebilmek, gerektiğinde destek alabilmek ve gelirini öngörülebilir biçimde kullanmak yeni yaşamın kalitesini belirler.

Panama ve Malezya'da uzun süreli yaşam

Emekli geliriyle ikamet ile mevduat ve konut üzerinden uzun süreli yaşam, farklı kaynak yapıları ister.

Panama Pensionado

Panama Göç İdaresinin Pensionado koşullarında, yabancı kamu kurumu, uluslararası kuruluş veya özel şirketten ömür boyu bağlanmış en az aylık 1.000 balboa emekli geliri yer alır. Her bağımlı için aylık 250 balboa ek mali yeterlilik gerekir. Başvuru sahibinin Panama'da kendi adına 100.000 balboanın üzerinde taşınmaz edinmesi durumunda emekli gelir tabanı aylık 750 balboa olabilir. Eşlerin emekli gelirleri temel 1.000 balboayı karşılamak için birlikte gösterilebilir. İzin süresizdir. Sağlık ve adli sicil belgeleri ile emekli gelirinin kanıtı da dosyada bulunur. [R09]

Malezya MM2H Silver

Silver kategorisi, en az 25 yaşındaki ana başvuru sahibi için 150.000 ABD doları sabit mevduat ve onay sonrasında en az 600.000 Malezya ringgiti değerinde zorunlu konut satın alımı öngörür. Beş yıllık yenilenebilir MM2H pass düzeni vardır. Konutun on yıl içinde satılmasına sınırlama uygulanır; daha yüksek değerli konuta geçiş mümkündür. Silver yerel kariyer veya iş faaliyeti hakkı sağlamaz. Ana başvuruda 1.000 ringgit katılım ücreti bulunur; işlem ücretleri ayrıca vardır. [R10][R11]

Hangi kaynak hangi modele uyuyor

Panama örneğinde düzenli ve ömür boyu emekli gelirinin niteliği öne çıkar. Malezya Silver ise mevduat ile konut sahibi olmayı birlikte gerektirir. Mevduatı, evin bedelini ve yaşam giderlerini tek bir toplam gibi düşünmek yerine, her kalemin hangi tarihte kullanılabileceği gösterilebilir.

Bu iki seçeneği karşılaştırırken sağlık düzeni, uçuş mesafesi, aile ziyareti sıklığı ve günlük iletişim dili de hesaba katılır. Avrupa dışında yaşama kararı, gelir eşiği kadar yaşamın günlük ritmiyle uyumlu olmalıdır.

BÖLÜM 07

Aileler ve diğer özel yollar

Aile bağı üzerinden taşınmak

Aile birleşiminde ilk soru, yanına gidilecek kişinin vatandaşlık veya oturum statüsüdür.

Yabancı ülkede yaşayan eş, partner veya ebeveyn üzerinden başvuruda aile ilişkisinin niteliği, sponsorun statüsü, gelir, konut ve gerektiğinde dil koşulları birlikte değerlendirilir. Çocukların yaş sınırı ve bağımlılık tanımı ülkeler arasında değişir. Evlenmek, kendiliğinden ülkeye giriş veya oturum kararı oluşturmaz.

Finlandiya'da 16 Haziran 2025'te gelen düzenlemeyle, eş üzerinden izinlerde genel olarak eşlerin iznin geçerliliği başlamadan 21 yaşına ulaşması gerekir. Finlandiya vatandaşı sponsor ve ortak çocuk üzerinden vasi olarak başvuru gibi durumların kuralları ayrıca bulunur. Ailenin gelir şartı da sponsorun ve başvurunun statüsüne göre ele alınır. [Q14]

Birleşik Krallık'ta ülkeye yerleşik aile üyesinin yanına gitmek için family visa ile geçici çalışma veya öğrenci izni sahibine bağımlı olarak katılmak farklı yollardır. İş veya öğrenci izni sahibinin ailesi genel family visa yerine, uygun olduğu ölçüde dependant kategorisini kullanır. [Q15]

Bir AB vatandaşının kendi vatandaşı olduğu ülke yerine başka bir AB ülkesinde yaşaması, eş ve çocukları için AB serbest dolaşım kurallarını gündeme getirebilir. Sponsor çalışıyorsa, öğrenciyse veya ekonomik olarak aktif değilse uygulanacak koşullar farklılaşır. Kendi ülkesindeki aile başvurularında ulusal kurallar çoğu durumda önemini korur. [Q13]

Aile planında birlikte ele alınacak konular

- Ana başvuru sahibi ve her aile üyesinin izin türü.
- Eşin çalışma hakkı ve çocukların okul dili.
- Aileye göre gelir, barınma ve sigorta gereksinimi.
- Birlikte ya da ayrı zamanlarda başvuru ve taşınma takvimi.

Soy bağı ve mevcut vatandaşlık hakları

Bazı okurların başlangıç noktası yeni bir oturum yolu yerine, aile geçmişinden doğabilecek mevcut bir haktır.

Soy bağıyla vatandaşlık araştırması; doğum, evlilik, vatandaşlığa geçiş ve vatandaşlık kaybı kayıtlarının kuşaklar boyunca incelenmesini gerektirir. Sadece atanın bir ülkede doğmuş olması her ülkede aynı sonucu doğurmaz. Kural, başvuru sahibinin ve önceki kuşakların doğum tarihlerine göre de değişebilir.

İrlanda örneğinde İrlanda'da doğmuş büyükanne veya büyükbaba üzerinden Foreign Births Register kaydı bir vatandaşlık yolu olabilir. Ayrıca başvuru sahibinin doğduğu anda İrlanda vatandaşı olan fakat İrlanda dışında doğmuş ebeveyn üzerinden de belirli durumlar bulunur. Doğru kategori, aile kayıtlarıyla belirlenir. [Q17]

AB/AEA vatandaşlığı zaten bulunan bir kişinin taşınma planı, yalnız Türkiye vatandaşlığı olan bir kişinin çalışma vizesi planıyla aynı değildir. Serbest dolaşım hakkı, kayıt, kaynak ve aile ikameti koşullarıyla birlikte okunur. Başka ülkeden alınmış sıradan bir oturum kartı ise AB vatandaşlığıyla aynı hakları sağlamaz. [Q13][Q16]

Araştırmaya nasıl başlanır

Önce aile ağacını ve her kuşağın doğum, evlilik ve vatandaşlık tarihlerini yazın. Sonra olası ülkenin resmî vatandaşlık makamındaki kendi kategorinizi bulun. Arşiv belgesi toplama, isim değişikliklerinin eşleştirilmesi ve belge yasallaştırması ancak bu ilk değerlendirmeden sonra anlam kazanır.

Aile kökeniyle hak bulunmazsa, kişinin eğitim, meslek, girişim veya gelir profiline uygun normal göç yolları devam eder. Vatandaşlık araştırması uzun sürebileceği için eğitim ve iş planının bütün takvimini tek bir ihtimale bağlamak yerine ayrı bir iş akışı olarak yürütülebilir.

Kısa ve özel amaçlı diğer yollar

Mevsimlik çalışma, au pair, gönüllülük ve staj belirli amaçlarla düzenlenir; uzun vadeli yerleşme planında kendi sınırlarıyla değerlendirilir.

Mevsimlik işlerde faaliyet, işveren ve izin süresi ülkenin özel düzenlemesine bağlıdır. Tarım, turizm veya başka bir sektörün ilanı tek başına uzun süreli oturum sonucu göstermez. İzin süresi sonunda aynı ülkede yeni bir çalışma dayanağına geçmenin mümkün olup olmadığı ayrıca araştırılır.

Finlandiya'da au pair, 17-30 yaş aralığındaki adayın hafif ev işleri karşılığında ülkenin dili ve kültürüyle tanışmasına yönelik özel bir kategoridir. Daha önce au pair olarak çalışmış olmak gibi kişisel geçmiş koşulları uygulanır. Bu yol genel ev hizmetleri işçiliği veya sınırsız çalışma izniyle aynı işlevde değildir. [Q18]

Finlandiya gönüllülük izni, Avrupa Dayanışma Programı veya belirli kuruluşların değişim programları gibi uygun düzenlemeler içindir. İzin geçici olarak en fazla bir yıl verilir. Kuruluşla yapılan düzenlemede konaklama, yemek ve harçlık gibi geçim unsurları bulunabilir. Her ücretsiz faaliyet bu izin kategorisine girmez. [Q19]

Stajda, eğitimin parçası olan yerleştirme ile bağımsız ücretli iş farklı değerlendirilebilir. Şirket içi ücretli staj veya transfer özel bir kategoriye girebilir. Program adı yerine işi kimin yaptırdığına, işin nerede yürütüldüğüne ve ücretin kim tarafından ödendiğine bakın.

Working Holiday ve gençlik hareketliliği programları ise belirli vatandaşlıklar ve ikili anlaşmalarla sınırlıdır. Bir program başka ülke vatandaşlarına açık diye Türk pasaportuna da açık olduğu sonucuna varılamaz. Pasaport uygunluğu, eğitim ve bütçeden önce incelenecek ilk ölçüttür.

Uluslararası koruma yollarını anlamak

Uluslararası koruma, kişinin zulüm veya ciddi zarar riski karşısındaki güvenliği için düzenlenir.

Sığınma ve mülteci statüsü, ülke dışında koruma arayan kişilerin bireysel durumuna ilişkin hukuki mekanizmalardır. UNHCR; çatışma, şiddet, zulüm veya kişinin ülkesinden ayrılmasına neden olan ciddi olaylar bağlamında sığınma hakkını açıklar. Başvuruyu hangi makamın aldığı ve usulün nasıl işlediği ülkeye göre değişir. [Q24]

Bu kategoriler eğitim, iş veya yatırım programlarıyla aynı karar mantığına sahip değildir. Daha iyi gelir veya farklı yaşam isteği tek başına koruma ölçütleriyle eş tutulamaz. Gerçek koruma ihtiyacı olan kişinin başvurusu, kendi yaşadıkları ve hukuki koşullar üzerinden değerlendirilir.

Geçici koruma, insani ikamet ve yerleştirme de birbirinin yerine kullanılan adlar değildir. Belirli vatandaşlıklara veya olaylara yönelik bir düzenleme, herkesin başvurabileceği genel ikamet yolu oluşturmaz. Sağlık, aile ve insan ticareti mağduriyeti gibi özel durumlar ise ilgili ülkenin ayrı hükümlerinde yer alabilir.

Bu kitabın ekonomik ve eğitim temelli yolları, olağan taşınma planlaması için karşılaştırılır. Koruma ihtiyacı bulunan okur açısından doğru başlangıç, bulunulan ülkenin yetkili sığınma

makamı ve UNHCR’nin ülkeye özel bilgi hizmetidir. Kişisel hikâyeyi bir program şartına benzeterek yeniden kurmak yerine, olay ve belgelerin gerçeğe uygun biçimde ele alınması gerekir.

BÖLÜM 08

Taşınma planını uygulamak

Toplam taşınma bütçesini hesaplamak

Başvuru için gösterilen para ile taşındıktan sonra harcanacak toplam para iki ayrı hesaptır.

Bütçeyi ayrı kalemler halinde kurun. Ülkenin mali uygunluk ölçütü banka bakiyesi, maaş, düzenli gelir veya yatırım olabilir. Yaşam giderlerini, bir defalık taşınma ve kuruluş ödemelerini ayrı hesaplayın. Eğitim veya ticari faaliyet bütçesini ayrıca ayırın. Gelirin gecikmesi ve beklenmedik harcamalar için kullanılacak rezerv de bu plana dahil olsun.

Bütçe katmanı	Örnek kalemler	Nasıl ele alınır
Resmî mali dayanak	Bloke hesap, bakiye, ücret eşiği	Başvuru anındaki koşula göre
Devam eden yaşam	Kira, gıda, ulaşım, sağlık, çocuk	Aylık ve yıllık ayrı hesap
Bir defalık giderler	Uçuş, depozito, çeviri, izin, taşınma	Ödeme tarihine göre nakit planı
Faaliyet veya eğitim	Okul ücreti, işletme sermayesi, ekipman	Kişisel yaşam bütçesinden ayrı
Rezerv	Gelir arası dönem, kur farkı, sağlık	Kişisel koşula göre ek kaynak

Bir çift için iki farklı senaryo yazmak yararlıdır: yalnız ana başvuru sahibinin gelir sağladığı dönem ve iki kişinin de çalıştığı dönem. İş henüz bulunmamışsa ikinci senaryoyu başvuru finansmanının temeli olarak kullanmayın. Eğitimde de olası yarı zamanlı iş gelirini okul ücretinin kesin karşılığı gibi saymayın.

Yatırımcı için likidite ayrıca önemlidir. Bir varlığa bağlanan para günlük yaşamda kullanılamayabilir. İşletme satın alımında satıcıya ödenen bedel, stok yenileme, maaş ve kira için gereken işletme sermayesinden ayrılmalıdır.

Karşılaştırmayı aynı tarihte ve aynı para biriminde yapın. Aylık gelir ile tek seferlik birikimi toplayıp tek eşik gibi sunmayın; nakit akışı takvimi, yıllık toplam kadar önemlidir.

Başvuru dosyasını kurmak

Güçlü bir dosyada kimlik, amaç, finansman ve zaman çizelgesi birbirini destekler.

Kimlik ve aile

Pasaport geçerliliğini, isim yazılışlarını, doğum ve evlilik kayıtlarını ilk aşamada kontrol edin. Eş ve çocuk başvurularında aile ilişkisinin hangi belgeyle gösterileceği ana başvurunun takvimini etkiler. Bir belgenin düzenlenme tarihi, apostil veya yasallaştırma işlemi ve tercüme dili hedef makamın istediği biçimde olmalıdır.

Faaliyet dayanağı

Öğrencide kabul ve öğrenim düzeni; çalışanda sözleşme, görev ve ücret; girişimcide şirket, iş planı ve faaliyet; yatırımcıda uygun yatırım ve kaynağı; emeklide düzenli gelir belgeleri öne çıkar. Belgeleri yalnız bir araya getirmek yeterli değildir. Her ek, başvuru kategorisinin hangi şartını karşıladığını göstermelidir.

Mali açıklık

Birikimin nereden geldiğiyle banka hesabında bulunması ayrı konulardır. Gelir, satış, miras veya şirket dağıtımı gibi para hareketleri kendi belgeleriyle izlenebilir olmalıdır. Ticari tahminlerde ciro, kâr ve sahibin kullanabileceği gelir birbirine karıştırılmamalıdır.

Dosya düzeni

- Resmî başvuru formu ve doğru izin kategorisi.
- Kimlik, aile ve yasal ikamet belgeleri.
- Okul, iş, şirket veya yatırım dayanağı.
- Gelir, bakiye, finansman ve sağlık güvencesi.
- Randevu, biyometri ve ek belge takvimi.

Dijital kopyalarda okunabilirlik, tam sayfa görünümü ve tutarlı dosya adları önemlidir. Kurumdan gelen her yazının tarihini ve cevap süresini bir takvimde tutun. Olumlu kararın kapsamını, seyahat ve işe başlama tarihleriyle birlikte okuyun. Bu düzen, sonraki uzatma başvurusunda da kullanılabilecek bir kayıt oluşturur.

İlk doksan günün hazırlık planı

Bu plan hazırlığı sıralamak içindir. Resmî karar veya randevu süresi vaat etmez.

Dönem	Odak	Somut sonuç
1-15 gün	Profil ve aile hedefi	İki yol ve en fazla üç ülke
16-30 gün	Dil ve uygunluk	Program veya meslek koşulları listesi
31-45 gün	Başvuru zemini	Okul listesi, iş hedefleri veya iş modeli
46-60 gün	Finansman	Aile bütçesi ve mali kaynak dosyası
61-75 gün	Belgeler	Tercüme, aile kayıtları ve faaliyet kanıtı
76-90 gün	Takvim ve uygulama	Başvuru sırası ve taşınma hazırlığı

İş arayan aday bu dönemde AVİSEN üzerinden arama profilini daraltıp uygun ilanları düzenli izleyebilir. Her ilan için görev, dil, lokasyon ve izin koşulunu aynı takip listesine almak, neye başvurulduğunu görünür kılar. Başvurunun gönderimi işverenin kendi kanalında yapılır. [Q34]

Eğitim adayı Educon ile Finlandiya meslek okulu, lise veya üniversite seçeneklerini değerlendirirken, dil hazırlığı ve okul kabul takvimini finansmanla eşleştirebilir. Programın yeni dönem koşulları, eski kampanya bilgisinden ayrı okunur. [Q33]

Girişimci olarak taşınmayı düşünüyorsanız ilk ayı pazar araştırması ve mali incelemeye ayırabilirsiniz. İşletmedeki rolünüzü, gelir modelini, müşteri kanıtlarını ve ailenizin geçimini açıklayabildiğinizde olası bir devri değerlendirmek kolaylaşır. [F19]

Takvim ilerledikçe yeni bilgi planı değiştirebilir. İlk tercih, hedef mesleğin dil veya yeterlik koşullarına uymuyorsa ikinci yol devreye alınır. Planın amacı, daha fazla ülke eklemekten çok uygulanabilir seçimi netleştirmektir.

Yeni ülkedeki ilk otuz gün

Oturum kararı, günlük yaşamı kurmanın başlangıcıdır. Yerel kayıtları ve gelir düzenini bir sıra içinde tamamlayın.

Önce konut, resmî adres, yerel kayıt ve kimlik işlemlerini ele alın. Ardından banka, vergi, sağlık ve okul düzenini kurun. Bunların her biri farklı makamın değerlendirmesine bağlı olabilir. Oturum kartı, nüfus kaydı ve sosyal güvenlik kaydı aynı belge değildir.

Finlandiya'da nüfus bilgi sistemine kayıt ve ikamet belediyesi, Dijital ve Nüfus Veri Hizmetleri Kurumu DVV üzerinden değerlendirilir. Ülkeye giriş hakkı veya kişisel kimlik numarası bulunması, her durumda aynı belediye statüsünü göstermez. [Q27]

Kela'ya kapsam için ayrıca başvurulması veya taşınmanın bildirilmesi gerekebilir. Hak, Finlandiya'da yaşam veya çalışma ve kişinin durumuna göre belirlenir. Oturum izni, gerektiği durumda önkoşuldur; bütün yardımların otomatik başladığı anlamına gelmez. [Q26]

Vergi açısından da ayrı bir değerlendirme vardır. Finlandiya vergi mukimi sayılan kişiler genel olarak Finlandiya ve diğer ülkelerdeki gelirleri üzerinden vergiye tabidir. Vergi anlaşmaları ve gelirin türü uygulanacak sonucu etkiler. İşverenin başka ülkede olması tek başına yerel yükümlülükleri kaldırmaz. [Q25]

• İş sözleşmesi, çalışma başlangıcı ve vergi kartı işlemlerini eşleştirin.

• Çocukların okul, dil desteği ve günlük ulaşımını planlayın.

• Sigortanın başlangıç gününden geçerli olduğundan emin olun.

• Yerel dil öğrenimi ve mesleki çevre için haftalık zaman ayırın.

• İzin bitişini, pasaport geçerliliğini ve yenileme takvimini kaydedin.

İlk ayın mali hedefi, gerçek harcamaları bütçeyle karşılaştırmaktır. Kira dışındaki düzenli ödemeleri görünür hale getirin; ilk gelir gelene kadar nakdin hangi tarihte ne kadar azalacağını takip edin.

Finlandiya'da kalıcı oturumun diğer yolları

Kalıcı oturumda tek bir bekleme süresi yoktur. Aday, koşullarını sağladığı başvuru yolunu seçer.

Aşağıdaki yetişkin yollarında ikamet, sürekli A izni veya Brexit izni altında hesaplanır. Dil, iş geçmişi ve gelir koşulları bütün başvuru yollarında aynı şekilde bir araya gelmez. Tablo, alternatif yolları gösterir; her satırın şartı diğer satıra eklenmez. [X03]

Yol	İkamet	Başlıca ek koşullar
Genel yol	6 yıl	Finlandiya'da 2 yıl iş geçmişi ve B1 Fince veya İsveççe
Yıllık gelir	4 yıl	Son tamamlanan vergi değerlendirmesinde en az 40.000 EUR vergilendirilebilir yıllık gelir

Yol	İkamet	Başlıca ek koşullar
Yurt dışında tamamlanan derece	4 yıl	Finlandiya'da tanınmış master, lisansiyer veya doktora derecesi ve 2 yıl Finlandiya iş geçmişi
İleri dil düzeyi	4 yıl	C1 Fince veya İsveçce ve 3 yıl Finlandiya iş geçmişi

40.000 avro ölçüsü, vergi öncesi kazanç ve sermaye gelirlerine ilişkin değerlendirmedir; yalnız aylık net maaşın yıllık toplamı değildir. Uygun Finlandiya derecesiyle asgari yıl şartı aranmayan ayrı yol, eğitim bölümünde açıklanmıştır. [X07]

Genel altı yıllık yolda 65 yaşını doldurmuş kişiye dil şartı uygulanmaz. İş geçmişinin nasıl sayıldığı da ayrıca önemlidir; çalışmadaki kesintiler ve kabul edilen izinler için ilgili hesaplama kuralları bulunur. [X04][X05]

Her yolun yanında kabul edilen sürekli izin dayanağı, geçim ve genel koşullar da sağlanır. Başvuru yolu yalnız takvimde dolan yıla göre seçilmez; gelir kaydı, derece veya dil belgesi ve iş geçmişi aynı tarihte değerlendirilir. [X03]

Statü ve kart ayrı kavramlar

P izni süresizdir; oturum kartı ise beş yılda bir yenilenir. Kart yenilemek, yeniden kalıcı oturum almakla aynı işlem değildir. Kalıcı oturum, vatandaşlık ve P-EU statüsü de ayrı başvuru başlıklarıdır. [X06]

Aynı profil için farklı yollar

Aşağıdaki örnekler kurgusal profillerdir. Amaç seçenekleri hangi sırayla değerlendirebileceğinizi göstermektir.

Meslek değiştirmek isteyen yetişkin

Türkiye'de farklı bir alanda çalışan, yeni bir meslek edinmek isteyen aday için Finlandiya meslek okulu ile Almanya Ausbildung karşılaştırması anlamlıdır. Finlandiya'da program dili, kabul ve toplam eğitim bütçesi; Almanya'da Almanca, işletme sözleşmesi ve ödeneğin yeterliliği ilk kararlardır. Mevcut dil düzeyi, ülke tercihinden daha erken belirleyici olabilir.

Deneyimli uzman ve ailesi

İngilizce çalışan bir mühendis için önce doğrudan iş teklifi ve nitelikli çalışan yolları araştırılabilir. AVİSEN ile hedef ilanları bir arada tutmak; eşin iş hakkı, çocukların okul düzeni ve ana adayın denklik gereksinimini ayrı bir ülke tablosunda izlemek yararlıdır. Master seçeneği ise mesleki hedefle gerçekten örtüşüyorsa karşılaştırmaya alınır.

Birikimi bulunan işletmeci

Aktif iş yönetmek isteyen kişi Finlandiya girişimciliği ile ABD E-2'yi inceleyebilir. Yeni ülkede çalışmak istemeyen ve varlık yatırımı düşünen kişi ise uygun Golden Visa seçeneklerini araştırır. Birinci kararda müşteri ve kâr modeli; ikincisinde uygun varlık, likidite, çalışma hakkı ve ülkede kalış koşulu ağırlık kazanır.

Uzaktan çalışan veya emekli çift

Yabancı müşterilere hizmet veren uzaktan çalışan, dijital göçebe kategorilerini; emeklilik ve kira geliriyle yaşayacak çift, pasif gelir veya emekli kategorilerini inceleyebilir. Gelirin aktif çalışmadan mı, pasif kaynaktan mı geldiği izin seçimini değiştirir. Aynı banka bakiyesi iki profilde farklı belge zinciri gerektirebilir.

Bu örneklerde en iyi ülke sabit değildir. Ailenin birlikte yaşayabildiği, mali yükü sürdürebildiği ve kişinin gerçek faaliyetine uygun olan seçenek öncelik kazanır.

Doğru desteği doğru aşamada kullanmak

Ülke seçimi, başvuru ve yerleşim birbirini etkiler. Destek ihtiyacını hedefe göre tanımlamak süreci somutlaştırır.

Girişimcilik için Migri'nin koşullarını, işletmenin ticari fizibilitesini ve sermaye ihtiyacını ayrı çalışın. Eğitim programı seçimi ve iş arama ise farklı uzmanlık alanlarıdır. [F19]

İhtiyacınız	Başlangıç noktası	Görüşmeye götürülecek bilgi
İş kurmak veya işletmeye yatırım	Migri · Girişimci izni	Deneyim, bütçe, sektör ve aile hedefi
Finlandiya'da eğitim	Educon	Diploma, dil, hedef meslek ve öğrenim bütçesi
Yurt dışında iş aramak	AVİSEN	CV, uzmanlık, deneyim ve hedef ülkeler

Educon'un eğitim odağında Finlandiya mesleki eğitim, lise ve yükseköğretim seçenekleri bulunur. Program eşleştirmesi, dil ve başvuru hazırlığı ile izin ve yerleşim sürecinin bağlantısını kurmak, okul seçimini uygulanabilir bir plana dönüştürmeye yardımcı olur. [Q33]

AVİSEN iş arayanın ilan bulma, CV ve başvuru metni hazırlama, fırsatları değerlendirme ve süreci izleme işini düzenler. Adayın kendi hesabında yürüttüğü bu hazırlık, işverenin değerlendirmesi ve resmî izin aşamasından ayrıdır. [Q34]

İlk görüşme için kısa bir profil yeterli bir başlangıç oluşturur: eğitim ve deneyim, dil düzeyi, aile yapısı, bütçe aralığı ve hedef takvim. Böylece konuşma genel ülke listesinden çıkıp kişinin gerçekten başvurabileceği yollara odaklanır.

migri.fi • educon.fi • avisen.org.tr

Kavramlar sözlüğü

Sık karşılaşılan terimleri, ülkelerin kendi resmî adlarıyla birlikte okuyun.

Terim	Kitapta kullanılan anlam
A ve B izni	Finlandiya'da sürekli A ve geçici B oturum türleri
P ve P EU	Finlandiya kalıcı izni ve AB uzun dönem ikamet statüsü
EU Blue Card	Uygun ülkelerde yüksek nitelikli çalışma izni
Sponsor	Başvuruya dayanak oluşturan işveren veya aile üyesi; kurala göre anlamı değişir
Expat	Başka ülkede yaşayan veya çalışan kişi için günlük ifade; tek başına izin adı değil
Digital nomad	Uzaktan çalışma geliriyle başka ülkede yaşama profili
Golden Visa	Belirli yatırım temelli programlar için kullanılan genel ad
Denklik ve tanıma	Yabancı diploma veya mesleki yetkinliğin değerlendirilmesi
Düzenlenmiş meslek	İcra edilmesi resmî yetki veya kayıt gerektiren meslek
Brüt ve net	Kesintiler öncesi ve sonrası gelir
Likidite	Varlığın kullanılabilir nakde dönüşebilmesi
ECTS	Avrupa yükseköğretim kredi sistemi
SMI ve IPREM	İspanya'da farklı izinler için kullanılan farklı mali referanslar
CRS ve EOI	Kanada puanlama sistemi ve Avustralya ilgi beyanı gibi seçim araçları
PGWP	Kanada'da uygun mezunlar için çalışma izni
Ausbildung	Almanya'da mesleki eğitim
UAS ve YAMK	Finlandiya uygulamalı bilimler üniversitesi ve UAS yüksek lisansı

Program adları benzer görünse de haklar aynı olmayabilir. İzin kategorisi, ülke, başvuru tarihi ve kişinin statüsü birlikte anlam taşır. Kaynak dizinindeki resmî sayfalar bu adların yerel kullanımını gösterir.

Kaynak dizini

Q16 AB içinde başka ülkeye taşınma ve seyahat · home-affairs.ec.europa.eu

F16 Migri Kalıcı oturum ve kabul edilen izin dayanakları · migri.fi

F25 Migri Finlandiya'da çalışma ve uzaktan çalışma · migri.fi

F26 Migri Oturum izinleri soruları · migri.fi

Q33 Educon Finlandiya eğitim hizmetleri · educon.fi

D01 Educon eğitim planlaması · educon.fi

D02 Educon meslek okulu hizmetleri · educon.fi

D03 Educon üniversite danışmanlığı · educon.fi

D04 Educon aileyle Finlandiya · educon.fi

D05 Educon lise eğitimi · educon.fi

F28 OPH Finlandiya mesleki eğitim sistemi · oph.fi

F29 OPH Finlandiya mesleki yeterlilikleri · oph.fi

F30 InfoFinland Mesleki eğitim · infofinland.fi

F31 Job Market Finland İşyerinde öğrenim · tyomarkkinatori.fi

F39 Suomi.fi Çalışana ihtiyaçta işe alım seçenekleri · suomi.fi

F32 Migri Kabul edilen öğrenim yeri ve çıraklık · migri.fi

F11 Samiedu AB ve AEA dışından gelenlerin öğrenim ücretleri · samiedu.fi

Q31 Almanya mesleki eğitim sistemi · arbeitsagentur.de

Q01 Almanya mesleki eğitim vizesi · make-it-in-germany.com

F33 Pori İngilizce lise eğitimi · pori.fi

F37 Gradia Yurt dışından adayların soruları · gradia.fi

F10 Espoo AB ve AEA dışındaki öğrencilerin lise ücretleri · espoo.fi

F09 Migri Öğrenciler için sorular · migri.fi

F02 Study in Finland Üniversiteler ve UAS · studyinfinland.fi

F01 Study in Finland Lisans ve master başvuruları · studyinfinland.fi

F27 SAMK Öğrenim ücretleri ve burslar · samk.fi

F03 LAB UAS master kabul koşulları · lab.fi

F34 Study in Finland Doktora başvuruları · studyinfinland.fi

F35 Study in Finland Doktora finansmanı · studyinfinland.fi

F36 Migri Bilimsel araştırma oturumu · migri.fi

F13 Migri Kalıcı oturum başvurusu · migri.fi

F14 Migri Kalıcı oturumda ikamet süresi şartı · migri.fi

F15 Migri Kalıcı oturum soruları · migri.fi

F17 Migri 8 Ocak 2026 değişiklikleri · migri.fi

F06 Migri Öğrenciler için geçim şartı · migri.fi

F04 Study in Finland Öğrenim ve yaşam maliyeti · studyinfinland.fi

F05 Study in Finland Sık sorulan sorular · studyinfinland.fi

F07 Migri Öğrenci sigortası · migri.fi

F08 Migri Finlandiya'da öğrenim · migri.fi

F12 Migri İş aramak veya iş kurmak için mezun izni · migri.fi

F22 Migri Aile üyeleri için geçim şartı · migri.fi

F38 Migri Öğrencinin aile üyeleri · migri.fi

Q03 Almanya dil öğrenimi vizesi · make-it-in-germany.com

Q04 Birleşik Krallık İngilizce dil eğitimi · gov.uk

Q05 İrlanda öğrenci izinleri ve Stamp 2 · irishimmigration.ie

Q02 Almanya öğrenci vizesi · make-it-in-germany.com

Q06 Birleşik Krallık Graduate vizesi · gov.uk

Q07 Kanada mezuniyet sonrası çalışma izni koşulları · canada.ca

Q08 Fransa mezuniyet sonrası iş arama ve iş kurma · service-public.gouv.fr

Q22 Erasmus Mundus ortak yüksek lisans · erasmus-plus.ec.europa.eu

Q23 DAAD burs programları · daad.de

W15 Almanya EU Blue Card · make-it-in-germany.com

W17 Hollanda IND yüksek nitelikli çalışan · ind.nl

W21 Birleşik Krallık Skilled Worker iş şartları · gov.uk

W28 AB şirket içi transfer koşulları · home-affairs.ec.europa.eu

W01 AVİSEN kişisel iş arama sistemi · avisen.org.tr

W03 AVİSEN sık sorulan sorular · avisen.org.tr

W02 AVİSEN kariyer araçları ve destek kapsamı · avisen.org.tr

W04 EURES iş arayanlara yardım ve destek · eures.europa.eu

W06 Work in Finland açık işler · workinfinland.com

W07 Almanya resmî iş ilanları · make-it-in-germany.com

W05 Europass CV oluşturma · europass.europa.eu

W08 Avrupa Komisyonu EU Talent Pool · home-affairs.ec.europa.eu

W09 AB Konseyi EU Talent Pool kabulü · consilium.europa.eu

W12 Migri çalışan oturum izni · migri.fi

W13 Migri iş gücü piyasası değerlendirmesi · migri.fi

W10 Migri çalışma izinlerinde gelir şartı · migri.fi

W11 Migri uzman çalışan izni · migri.fi

W14 Finlandiya iş gücü barometresi · tyovoimabarometri.fi

W16 Almanya Chancenkarte koşulları · make-it-in-germany.com

W30 Almanya deneyimli çalışan vizesi · make-it-in-germany.com

W18 Hollanda IND 2026 gelir eşikleri · ind.nl

W19 IND Türk vatandaşları için koşullar · ind.nl

W20 İrlanda Critical Skills meslek listesi · enterprise.gov.ie

W22 Almanya aranan meslekler · make-it-in-germany.com

W23 UWV Hollanda 2026 iş fırsatı bulunan meslekler · uwv.nl

W25 Avustralya 2026 meslek açığı analizi · jobsandskills.gov.au

W24 Kanada Express Entry meslek kategorileri · canada.ca

W35 EURES Avrupa iş gücü açıkları raporu · eures.europa.eu

W27 AB Komisyonu düzenlenmiş mesleklerin tanınması · employment-social-affairs.ec.europa.eu

W26 AB Komisyonu üçüncü ülke yeterlilikleri · employment-social-affairs.ec.europa.eu

W29 AB şirket içi transfer direktifi · eur-lex.europa.eu

W31 Almanya mesleki eğitim vizesi · make-it-in-germany.com

W32 Kanada Express Entry sistemi · canada.ca

W33 Avustralya Skilled Independent 189 · immi.homeaffairs.gov.au

W34 Avustralya SkillSelect ilgi beyanı · immi.homeaffairs.gov.au

Q29 Yeni Zelanda Green List ikamet yolu · immigration.govt.nz

Q30 Kanada Express Entry · canada.ca

Q28 Avustralya SkillSelect · immi.homeaffairs.gov.au

Q20 Birleşik Krallık Global Talent · gov.uk

Q21 ABD I 129 başvuru talimatları Eylül 2026 · uscis.gov

Q32 Migri Girişimci oturumu · migri.fi

F19 Migri Girişimci oturumu · migri.fi

F20 Business Finland Startup Permit başvuru ölçütleri · startupinfinland.com

F21 Migri Startup girişimcisi oturumu · migri.fi

D06 Migri Girişimci oturumu · migri.fi

D07 Business Finland Startup Permit başvuru ölçütleri · startupinfinland.com

Q09 Almanya serbest çalışma ve girişimcilik · make-it-in-germany.com

Q10 Birleşik Krallık Innovator Founder · gov.uk

Q11 Hollanda startup oturumu · ind.nl

Q12 Kanada Start Up Visa başvuru durumu · canada.ca

I19 ABD Dışişleri E vizesi başvurusu · travel.state.gov

I07 Yunanistan Göç Bakanlığı Golden Visa genelgesi · migration.gov.gr

I08 AIMA Yatırım oturumu ARI · aima.gov.pt

I14 Yeni Zelanda Uygun yatırım türleri · immigration.govt.nz

I15 Yeni Zelanda Yatırım ve iş vizeleri · immigration.govt.nz

I02 ABD Dışişleri Anlaşmalı ülkeler · travel.state.gov

I03 ABD Dışişleri E vizesi değerlendirme kuralları · fam.state.gov

I04 USCIS E ve L eşlerinin çalışma yetkisi · uscis.gov

I05 ABD Kanunu 8 USC 1153 · uscode.house.gov

I06 USCIS İş ve yatırım vizeleri · uscis.gov

D08 Yunanistan resmî işlemler sicili Golden Visa · en.mitos.gov.gr

I21 Yunanistan Devlet Konut Politikası Golden Visa kısa süreli kiralama sınırı · stegasi.gov.gr

D10 AIMA ARI sık sorulan sorular · aima.gov.pt

I10 İtalya Yatırımcı Vizesi · investorvisa.mise.gov.it

I12 Residency Malta MPRP · residencymalta.gov.mt

I13 Dubai Land Department Yatırımcı Golden Visa · dubailand.gov.ae

I11 İtalya Yatırımcı Vizesi Uygulama Rehberi · investorvisa.mise.gov.it

I09 İspanya UGE Yatırımcı düzenlemesi · inclusion.gob.es

I20 İspanya UGE Yatırımcı rejiminin sona ermesi uygulama ölçütleri · inclusion.gob.es

N02 İspanya Washington Telework vizesi · exteriores.gob.es

N01 İspanya UGE Uluslararası telework soruları · inclusion.gob.es

N03 Portekiz ACM Uzaktan çalışma vizesi · acm.gov.pt

N04 Portekiz 2026 Asgari ücret kanunu · diariodarepublica.pt

D09 İspanya uluslararası uzaktan çalışma koşulları · exteriores.gob.es

N05 Estonya Dijital göçebe ve e Residency · e-resident.gov.ee

N06 Hırvatistan İçişleri Dijital göçebeler · mup.gov.hr

N07 Yunanistan Dışişleri Dijital göçebeler · mfa.gr

N08 Tayland Büyükelçiliği DTV · budapest.thaiembassy.org

X01 Vero Vergi mukimliği ve mukim olmama · vero.fi

X02 Finnish Centre for Pensions Yabancı işverene Finlandiya'dan uzaktan çalışma · etk.fi

R01 Portekiz Emekliler ve kendi geliriyle yaşayanlar · gov.pt

R02 AIMA Geçim kaynakları · aima.gov.pt

R03 İspanya Washington Çalışmadan ikamet · exteriores.gob.es

R07 İspanya Los Angeles Çalışmadan ikamet · exteriores.gob.es

R04 France Visas Uzun süreli ziyaret · france-visas.gouv.fr

R05 Yunanistan Yeterli kaynaklar KYA 225679 2024 · migration.gov.gr

R06 Tayland Konsolosluğu Emeklilik O ve OA · thaiconsulatela.thaiembassy.org

R08 Migri Genel oturum soruları ve taşınmaz sahipliği · migri.fi

R09 Panama Göç İdaresi Pensionado koşulları · migracion.gob.pa

R10 Malezya MOTAC MM2H Silver · mm2h.gov.my

R11 Malezya MOTAC MM2H kategori karşılaştırması · mm2h.gov.my

Q14 Finlandiya aile birleşiminde 2025 değişikliği · migri.fi

Q15 Birleşik Krallık aile vizeleri · gov.uk

Q13 AB vatandaşı eş ve çocukların ikameti · europa.eu

Q17 İrlanda soy bağıyla vatandaşlık kaydı · ireland.ie

Q18 Finlandiya au pair izni · migri.fi

Q19 Finlandiya gönüllülük izni · migri.fi

Q24 UNHCR sığınma ve mülteci statüsü · help.unhcr.org

Q34 AVİSEN iş arama sistemi · avisen.org.tr

Q27 Finlandiya'da nüfus ve belediye kaydı · infofinland.fi

Q26 Kela Finlandiyaya taşınma · kela.fi

Q25 Finlandiya vergi mukimliği · vero.fi

X03 Finlandiya Hükûmeti Kalıcı oturumun yeni koşulları · valtioneuvosto.fi

X07 Migri Kalıcı oturumda yıllık gelirin hesabı · migri.fi

X04 Migri Kalıcı oturumda dil şartı · migri.fi

X05 Migri Kalıcı oturumda iş geçmişi şartı · migri.fi

X06 Migri Kalıcı izinler ve oturum kartının yenilenmesi · migri.fi